

ek

nyoztak elő
os felépítésére

A király audien-
scu közoktatástügyi
Bucuresti egyetemi
escu építész, akik
város építési ter-
vázárult e tervék-
n belül megkezdő-
s, amely 50 millió
ányozva. Az épí-
éseket már tegnap

sztrájkzavargások

Kubában kiújul-
sok. A sztrájk-
harcának újabb
ta van. Havanna
mozgalom megbé-
hajóközlekedést
állapot ismételt

cialista pártok
koalícióból?

Beavatott politi-
sk, hogy a cseh-
pártok helyzete
ek következtében
valószínűsége an-
a pártok már kö-
lni a kormány-
miniszterelnök
a tót néppártnak
szocialista párt-
a bekapcsolását.
t tárgyalta is ez
néppárti vezérrel.

tyta Hock János
sét

A magyar kiria
szalmazási bünpe-
előterjesztett sem
Hock János egy-
büntetését jog-

kegyelemdőfést
leszerelési
nak?

bb párizsi lap azt
gy a francia kor-
a leszerelési kér-
a kegyelemdőfést
ásoknak. A Petit
egy értesült, hogy
a kerülő francia
gyja a lehetőség-
ásokra. Az kétség-
hogy Francia-
szövegni azokat a
tőle engedmény
a Petit Parisien
vetkezők:

édőfegyverkezése
előle át szervezése
animálisabb mér-
vitalre. 2. Fran-
helyzetben egy-
hadserégének lét-

járulás ahhoz
en kívül félkato-
is fenntartassa-

sz nemzetközi fegy-
be léptetése a had-
án- valamint az
én.

intézkedések a
vél szemben.

és Lapkiadó Rt.
Baron L. Pop 10,
0-77.

rat

33

Taxa postală
plătite în num.
No. 224713-929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj, Str.
Baron L. Pop
10. Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lei. Kül-
földre: Havonta 2, negyedévre 6,
félévre 12, egészévre 20 dollár. Hir-
detések díjszabás szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és bánági
szolidaritás egyetlen napilapja. Cik-
keink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAINAPILAP

Bérmertelen
leveleket nem
fogadunk el.
Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő Jambor
Ferenc. Bukaresti szerkesztő Hát-
szegi Ernő. Str. Matei Mila 7.

Péntek, 1934. március 9.

5694. ÉV. ADAR 2. XVII. ÉVF. 55 SZÁM.

VILÁG TÜKRE

Az antiszemita Wagner

Richard Wagner művész-óriás volt, nagyság, génusz, — ez kétségtelen. De embernek viszont erősen gyatra, teli eszf fogyatkozásokkal kirívó, otromba hibákkal. *J. E. de Sinoja*, aki most megírta a Wagner antiszemita pamfletjének, *Judentum in der Musik*-nak ellenkönyvét — *Antisemitentum in der Musik* a találó címe és az *Amalthea-Verlag*-nál jelent meg Bécsben — a Seneca mondását olvassa a fejére: *Nulium magnum ingenium sine mixtura dementiae fuit.* A Wagner esetében így is van. Az ő zsenialitásába bizony temetelenül sok és pedig súlyos természetü bolondéria keveredett.

A Wagner gondolkozása betegesen egocentrikus. Nincs benne szemernyi megértés a mások bajai igényei iránt. Göggje közeli atyafiságot tart az elmekórházak mániákusaival. Pompaszere- tete, tobzódása színekben, drágaságok- ban, építkezési és butorbeli extravagán- ciákban, az is, ahogy a testét tuilla- tosítja: csupa abnormitás. (Közbevető- leg litterszámra öntötte magára a fran- cia liltaszereket és mert ez sehogysem illett *megjászolt* vad német hazafisá- gához, — loppal borbélya címére ho- zatta a párizsi küldeményeket!) Elvei az időjárásnál is gyorsabban és széze- lyesebben váltakoztak. Ma véresszáju szuperhazafi. Holnap Amerikába ké- szül, mert az idegeire megy minden, ami — német. Vagy a vegetáriánus élet módért lelkesedik és mélysegesen saj- nálkozik a vágóhídra hurcolt ökrökön. Hogy azután és pedig rögvést azután háromszor naponta gyurjon magába vértől csepegő hatalmas biftstekadát- gokat.

Kutyáit perverzus szeretettel rajong ta körül. A nagy ragaszkodásnak a kedvence eb kimulása sem vet véget. Fényűző temetés, ércokoporsó, márvány- síremlék és a gazda temérdek könnye- jajszava járt ki a drága halottnak. Vis- szont az emberek számára nincsenek érzelmi, könnyedék, semmivel sem tö- rővde gázol rajtuk keresztül. Hála, sajnálat, erkölcs — Hans Bülowot a feleségével esalta — becsület: hekuba a Wagner számára, ha nem kutyákkal, hanem — emberekkel akad dolga.

Műveiben hatalmas patósszal hirdet- te a szeretetet. Az életben viszont ádá- zul gyűlölte a zsidókat. A moeskos vá- dak és a moeskos szavak aradatát zu- hogtatta egyre feléjük. Hogy milyen törpévé, milyen nememberré süllyedt a gyűlöletében, egyetlen példa is meg- világítja. 1881 december 8-án leég Bécsben a Ringtheater. Több mint 800 ember pusztul el benne. A szentimen- tális, a kutyagyászoló, a kutyasíró Wagnernek most nincs egyetlen köny- nye, egyetlen jajszava. Csak kárörö- met érez, mert a Ringtheaterben... Of- fenbachot játszották történetesen. Ef- féle romlott zenei izlésű emberek meg- érdemlik, hogy elpusztuljanak. Külön- ben valószínű — teszi hozzá —, hogy a hallgatóság ráadásul az Offenbach fajtájából való is volt. Zsidó emberek halála pedig nem érintheti az ő ma- gasztos lelkét. Ehhez a magasztos lé- lekhez csak — döglött kutyák méltók. Zsidók nem férközhetnek hozzá.

Ez a galád, ez az — nyugodtan ne- vezhetjük így — dühödtt állati antisze- mitizmus, amely közelrokon a mai né- met irányzattal, sőt nyilvánvalóan elő- futárja, utegyengetője, — megint csak a Wagner kicsinyes egocentrikus lelki világból sarjadt. Kaján, egyre kirot- banó irigység rágta a pályáját kezdetén

Levél egy kollégához

— Pamfil Seicaru urnak, a Curentul főszerkesztőjének —

Néhány nappal ezelőtt Ön egy körle- velet küldött szét több ezer példányban. A körlevél egy körkérdest tartalmaz Románia intellektuális helyzetéről a probléma- ról, amely bizonyos idő óta feltűnő sokat foglalkoztatja a sajtót és a köz- véleményt. Ebben a körlevélben Ön több- bekk között a következő kérdéseket intézi a címzettekhez:

— Nem gondolja-e Ön, hogy a mai helyzetben az autochton román ele- mek megsemmisítő inferioritásban vannak a kisebbségi elemekkel szem- ben?

— Véleménye szerint lehet-e a nemzeti céloknak megfelelő politikai vezetést teremteni egy olyan ország- ban, ahol a szociális élet nem a több- ségi nemzet elemeiből rekrutálódik?

— Véleménye szerint nem volna-e ma kötelessége a román államnak megfelelő törvények segítségével a többségi nemzet intellektuális ele- meit megvédelmezni?

— Véleménye szerint nem kellene-e jelenlegi közoktatási szervezetünket valamennyi fokon a román nemzet mai szükségleteinek megfelelően át- szervezni?

— Milyen azonnali és milyen jö- vőbeni megoldási módokat javasolna Ön e kérdések tekintetében.

Igen tisztelt kolléga ur!

Annak ellenére, hogy nem tisztelt meg engem a körlevél beküldésével, enged- je meg, hogy kérdéseitől is válaszol-jak rá. Ön, mint újságíró, sőt, mint a ro- mán publicisztika legkitűnőbb tollu har- cosa, bizonyára nem fogja elvitatni egy újságírótól azt a jogot, hogy kérdéseit- től is megmondja néha a véleményét.

Nem lesz talán stilszerűtlen, ha vála- szomat én is egy kérdéssel kezdem. Mi tette aktuálissá ennek a körle- veletnek a szétküldését? Pöhltelezem, hogy Ön, mint komoly publicista, nem a személyes tömeghangulatok szerint, ha- nem mélyebb okozati összefüggésükben ítéli meg az eseményeket és ilyen fontos kérdésekben elfoglalt álláspontját nem a rövidlátó elfogultság, hanem az állam- férfi nyugodt objektivitása alakítja ki.

Ezért kértem Öntől: Miért vetődik fel ez a kérdés épp most és ebben a formá- ban? Hát tizenöt évig az egyesülés óta nem érezték ezt a megsemmisítő inferiori- tást a kisebbségekkel szemben, csak most? Most, amikor az ország nagy bel- és külpolitikai problémái nyugodt atmosz- férát és tökéletes belső békét követelnek?

A kérdés feltevése csak abban az eset- ben volna indokolt, ha objektív adatok alapján megállapítható volna, hogy a ki- sebbségi elemek az utóbbi évek során a gazdasági és közélet különböző területein előretörték és ez az előretérés a román elemeket kiszorítással fenyegeti pozíciói- ból. Az a pánik-hangulat, amelyet a kér- dés körül a román közvéleményben te- remteni igyekeznek, azt a hitet keltheti, hogy itt csakugyan a kisebbségek offe- nzívájával állunk szemben, amely ellen meg kell védeni az autochton elemeket. A gyanútlan idegnek az lehet az imp- resziója, hogy a román impérium elmúlt tizenöt éve alatt az elégedetlen és mohó ki ebbségek minden életlehetőséget el- szívtak a románok elől, minden fontosabb közéleti és gazdasági pozíciót a maguk számára foglaltak le és azért kondultak meg a vészharangok, mert ilyen körül- mények között egy céltudatos román nemzeti politikának a vezetése is veszély- ber forog. Az Ön körlevelében, kolléga ur, ennek a veszélynek kontúrjai hatá- rozott vonalakkal vannak felrajzolva.

Meg kell tehát közelebbről vizsgá- lunk, mi történt ezen a téren az elmúlt tizenöt év alatt. Vajon csakugyan erő- södtek és terjeszkedtek-e a kisebbségek, még pedig a többség rovására? Nem hinnék, hogy Bucuresti olyan

messze volna Erdélytől és a többi csatolt területektől, hogy egy olyan jösemű publicista, mint Ön, ne tudná egy szem- pillantás alatt átlátni a tényleges hely- zetet. Ön éppen olyan jól tudja, mint én, hogy mi történik tizenöt év óta az erdélyi városokban. Tudja tehát azt is, hogy az impériumváltozás első percétől fogva megkezdődött a csatolt területek városai- nak romanizálása és az állam az önfenn- tartás természetes ösztönénél hajtva meg- ingathatatlan következetességgel foly- tatta ezt a romanizálási politikát.

Annak ellenére, hogy ez a politika mély és fájó sebeket ütött a kisebbségi élet sorvadó testén, van bennem annyi objek- tivitás, hogy megállapítsam: ez a politika szükséges volt a román államiság magasabb érdekei szempontjából tehát elkerülhetetlen volt. A processzus meg- indult és pillanatnyi megszakítás nélkül tart még mai napig is.

A román nép fiatalos energiájára és vitalitására vall, hogy sikerült is ezen tizenöt év alatt gyökerében megválto- títani a csatolt területek városainak nép- rajzi struktúráját és ma már ezen vá- rosok legtöbbje félreismerhetetlenül ma- gán viseli a románság bélyegét. A román elem terjeszkedése a városokban termé- szetesen csakis a kisebbségi lakosság ro- vására történhetett. A szociális elit, mely- ről az Ön körlevele beszél, teljesen ki- szerelődött, a hivatalnokai kar, amely a városi élet gerincét képezi, teljesen ro- mánná lett. A szabadfoglalkozási ágak- ban, a kereskedelemben, az iparban és a bankéletben a románság mérőföldes lép- tekkel haladt előre, és sikerült neki rá- termetségével és az állam jóindulatu támogatásával elfoglalnia mindazokat a vezető-pozíciókat, amelyeket azelőtt a kisebbségek töltöttek be.

Ez az állam szempontjából szükségsze- rű folyamat természetesen áldozatokat követelt. Az áldozatok a kisebbségek vol- tak. Sok ezer és tízezer kisebbségi egyszis- tencia került ilyenformán az idő kerekéi alá. Elvesztvén az állam jóindulatu pro- tektorátusát, minden kisebbségi ember a maga fogyatékos erejére van utalva az élet nehéz versenyében, ami természet- szerűleg inferioritásban helyzetbe juttatja őket többségi polgártársakkal szemben és feltartóztatatlannul a deklasszáció és pauperizálódás lejtőjére sodorja őket.

E románosodási folyamat változatlan lendülettel tart tovább és ezt a folyama- tot ma már nemesak hatalmi intézkedé- sek, hanem a társadalmi erők belső di- namikája is automatikusan viszi előre.

Amit pedig a politika meghagyott, azt a gazdasági válság vitte el. A krízis első áldozatait ugyancsak a kisebbségek, elsősorban pedig a zsidók voltak, mert az ő gazdasági elhelyezkedésük volt a leg- felszínesebb, a legbizonytalanabb. Hogy milyen pusztításokat vitt véghez a kri-

zis, a zsidóság soraiban, azt a felületen szemlélő is már az első pillanatban meg- állapíthatja. Egy soha nem sejtett pau- perizálódási folyamat vette kezdetét a zsidó tömegek között és ma már ugyszól- ván alig található Romániában zsidó egzisztencia, amely belülről ne volna halálosan megrokkanna.

Mind ezekből pedig nyilvánvaló, hogy nem a kisebbségek voltak azok, akik az utóbbi években terjeszkedtek és pozíció- kat foglaltak. Még kevésbé szorítottak ki románokat pozícióikból. Fel kell tehát vetni a kérdést, miért kondultak meg most egyszerre a vészharangok és miért állott Ön is, kolléga ur, a harangozók közé. Hiszen mindazok az aggodalmak, amelyeket Ön körkérdesében felsorol, szétfoszlanak a tények reális mérlegén. A román elem szupremáciája ma már oly mértékben van biztosítva az élet minden vonalán, hogy attól nyugodtan alhat minden jó román hazafi.

Nem is ebben van a hiba. Évek óta egy páratlan intellektuális tulprodukción folyik Romániában, ami már ma is nagy- arányú intellektuális munkanélküliséget idézett elő és ami a jövő felára még ső- tőbb árnyékot vet. Ennek a bajnak le- vezetését akarja szolgálni a kisebbségek ellen most megindult hadjárat. Mély meggyőződés szerint azonban egészen elhibázott uton próbálják meg ennek a bajnak az orvoslását. Eltekintve az em- beriség, a jog és az igazság szempont- jaitól, gyakorlatilag is teljességgel kivi- hetetlen az a szándék, amely ebből az oly nagy heveséggel megindult akcióból ki- világlík. Sem az intellektuális munkanél- küliség kérdését, sem az általános válsá- gát nem lehet megoldani azzal, hogy kivesszük a kisebbségek szájából a meg- maradt falat kenyert. Ez nemesak az alkotmányos állam rendjét borítaná fel, de nagy veszélyek esiráját hordaná- magában a román állam jövője szempont- jából is.

Nem is volna célravezető, hiszen a kisebbségek ugyanazon válság karjai kö- zött vergődnek, mint a román többség és az intellektuális munkanélküliség átka rájuk még nagyobb sulytal nehezedik. Feloldhatatlan sorsközösségben ének egy mással ennek az államnak összes polgá- raj és végzetes volna, ha a polgárok egyik csoportja a másik csoport lehen- gerelése árán akarná megszerezni magá- nak az élethez való jogát és lehetőségét. Önnök és az Önhöz hasonló szellemi vezéreknek kell a legjobban tudniok ezt. Es Önnök szabadna a legkevésbé egy olyan tömegpszichózis hullámaiba vetnie magát, amely má a patológiával hatá- ros és felborítással fenyegeti az ország békéjét és biztonságát.

Az Ön kérdése, kolléga ur, csak olaj a tüzre. Mert kérdéseiben már benne is van a felelet. Holott az igazi nagy pub- licisták hivatása nem pusztító tüzek szí- tése, de sokkal inkább azok eloltása. Az igazi publicista feladata az, hogy a reális tényeket és az igazságot mutassa meg a nagytömegeknek és az igazság irányába vezesse őket. Egy nemzet ügyét pedig csak igazsággal lehet szolgálni.

Marton Ernő

Ujra proklamálták az ostrom- állapotot Spanyolországban

Általános sztrájk veszélye miatt összpontosították a karhatalmat

Madrid, március 8. Délben általános építőipari sztrájk tört ki Madridban. A rendőrség rendfenntartó intézkedése- ket fogantatott, de incidensek ez- ideig nem fordultak elő. A fenyegető országos általános sztrájk miatt a kor- mány az ország egész területére újra proklamálta a szigorított ostromállapotot.

Madrid, március 8. A sztrájkhelyzet miatt ma délután elrendelték országszer-

te a karhatazmí erők szigorú készültségét. A sztrájkmozgalom egyre veszedelmesebb n éreteket öit. Nyomdászsztrájk miatt

ma már nem jelentek meg lapok Mad- ridban és több vidék városban.

A kormány az ostromállapot proklamálá- sával egyidőben utasítást adott a kar- hatalom parancsnokainak arra, hogy min- dennemű gyűlést fegyveresen is akadályoz- lyoznak meg és az uccai csoportosuláso- kat se tűrjék.

nagy versenytársának, a zsidó Meyer-beernek sikerei, karrierje, vagyona, nyugodt fölénye és kiegyensúlyozott lelkiállaga miatt. Innen, (ebből az irigységből fakadt aztán antiszemitizmusa. Ezt az irigységet nem enyhítette a sok szívesség, a gyakori készséges és pénzbeli támogatás sem, amiben Meyerbeer részesítette. És konokul ég a lelkében még akkor is, amikor már neki is sikerült a Parnasszusra felkapaszkodnia. Nem tudott felejteni. A már beérkezett Wagner 1869-ben a saját nagysulyu neve alatt újra kiadja és pedig előszóval kiegészítve és egyéb ként is megjelölve zsidóellenes röpiratát, amelyet még 1850-ben álnév alatt és mint földönfutó senki jelentetett meg először.

Megkonstruálja benne — Wagner előtt ez ismeretlen valami volt — a faji zene fogalmát. És faji alapon vitatja el a zsidók zenei és általában: a zsidók kulturális alkotó képességét. A zsidó alantass faj a Wagner szemében. És akárcsak Hitler, ő is óva int a vele való érintkezéstől és főleg a vérkeveredéstől. Ez a felfogás azonban nem gátolta meg abban, hogy Angelo Neumann, Schorr, Levy vállán és művészetének segítségével emelkedjék anyagi boldogulásának és sikereinek útján. Bécsi premierjei során Adolf Fischhoffal, az 1848 nemes zsidó politikusával, a Sinoja név pseudonim egyébként. A János elonév anagramja. János Enkel József magyar-zsidó nagyiparos és ismert zeneesztétikus rejtőzik mögötte. Hetven esztendőnél idősebb öregur alkotása tehát ez a könyv. Nem lát szük meg rajta. Fialatos, eleven írás, teli tüzzel, harci kedvvel zsidó lelkeséssel. Mindenekelőtt a Meyerbeer becsületének mentésére szánta a könyvét és visszahelyezi ezt a zeneszerzőt arra a magaslatra, amely őt a zenetörténelemben megilleti. Egyben megvédi a zsidók kulturális, művészeti és erkölcsi képességét a Wagner dührohamaival szemben. De kéréselhetetlen vadírat is ez a könyv Wagner, az ember ellen és Wagneren keresztül életerének hivatalos krónikusa, az ügyefogyottságig primitív Glasenapp ellen, aki rajta van, hogy imádott mesterén is tultegyen a zsidógyalázásban.

Nehezen hozzáférhető régi folyóiratokból, a Wagner nimbusz kedvéért megsemmisített könyvekből, sőt részben személyes élmények alapján festi meg Sinoja a Richard Wagner élethü arcképét és nem az ő hibája, ha ez az arckép visszatartó vonásokat mutat.

Kuncz Aladár: A fekete kolostor. Az utolsó évek egyik legnagyobb szenzációja. A tüneményes sikert aratott regény könyvpiaci díszkiadásban, hófehér papíron díszes vászonkötésben, 550 old., az Athenaeum kiadásában 90 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepage-nál Cluj. Kérjen Athenaeum jegyzéket.

Kultúrember könyvtárából nem hiányozhat

Horabin: Mire tanít a gazdasági földrajz?

tanulmánya.

Ára 40.— lej. Megrendelhető az Uj Kelet könyvostályától az összeg és portó költsége (10 lej) előzetes be- küldése mellett.

Select Mozgó

Nagy sikerrel folytatja:

Select Mozgó

VIII-ik HENRIK magánélete

rendkívül film bemutatását, főszerepben: CHARLES LAUGHTON.

Monopoli United Artistsfilm.

Fasiszta-monarchista összeesküvést leplezett le a barcelonai rendőrség

Madrid, március 8. A katalán rendőrség messze szétágazó fasiszta-monarchista összeesküvést leplezte le a barcelonai rendőrség a hétfőre virradó éjszaka rajtaütött egy 44 tagú társaságon, amely éppen titkos értekezletet tartott egy magánházban. Mind a 44 résztvevőt letartóztatták, köztük Albiniana fasiszta képviselő is, annak ellenére, hogy a képviselő a legerélyesebben tiltakozott "örizetbevétele" ellen és mentelmi jogára hivatkozott. Albiniana, amikor minden tiltakozása hiábavaló maradt, revolvert rántott és így akarta megfélemlíteni a detektíveket, ezek azonban ártalmatlanná tették és a társaság többi tagjával együtt bezárást kaptak a rendőrség fogházába. A letartóztatottak között magasrangú katonai személyek is vannak, így többek között két ezredes és egy vezérkari százados. Amikor a detek-

tívek a 44 letartóztatottal a kapu elé értek, a monarchisták eljelenni kezdtek Alfonso királyt, a spanyol monarchiát és az egyetemes Spanyolországot.

A tömeges letartóztatás sulyos bonyodalma vezetétt a madridi központi kormány és a katalonai kormány között. Albiniana képviselő ügyvédje még az éjszaka folyamán táviratban tiltakozott Madridban védelem mentelmi jogának megsértése ellen s a spanyol kormány valóban arra az álláspontra helyezkedett, hogy a katalán hatóságoknak nem volt joguk letartóztatni a madridi kortez tagját. A délelőtti folyamán utasítás ment a katalán tartományi kormánynak, hogy helyezze azonnal szabadságra Albiniana képviselőt, a barcelonai hatóságok azonban nem tettek eleget a felszólításnak. Politikai körökben nagy izgalommal várják a további fejleményeket.

Kiknek kell jelentkezniük a rendőrségi bejelentő hivatalban

Téves hírek arról, hogy mindenkinek meg kell ujtania bejelentését

Cluj, március 8. (Az Uj Kelet tud.) Ismeretes, hogy a cluji rendőrkészletre legutóbb bejelentette, hogy általános razzsiát vezet be Clujon a bejelentés nélkül ittlakó polgárok személyének megállapítására. Amióta ez a rendelet megjelent, a bejelentőhivatalt valóság gal elleplik azok, akik eddig soha nem voltak bejelentve Clujon, holott már évek óta laknak itt.

Ezzel kapcsolatban az a hír terjedt el a városban, hogy a rendőrség újabb jelentkezésre szólította fel az összes cluji polgárokat, azokat is, akiknek eddig is meg volt a formális bejelentésük. Mintán ez az általános jelentkezési rendelet valóban közérdekű, mértékadó helyen kértünk felvilágosítást, mi igaz ezekből a hírekből, amelyek egyes lapokban már napvilágot is láttak.

Hivatalos helyen azt közölték velünk, hogy az új rendelet kizárólag csak azokra vonatkozik, akik eddig bejelentés nélkül tartózkodtak a város-

ban. A bejelentőhivatal ugyanis megállapította, hogy a lakosságának körülbelül a fele nem szerepel a bejelentőhivatal statisztikáiban és ebből nagyon gyakran érdekes komplikációk adódtak. Megtörtént, hogy nyomozás, vagy törvényszéki tárgyalás számára kellett volna közeletli cluji embereknek a címe és a bejelentőhivatal kénytelen volt azt írni az idézőre, hogy az illető lak-helye ismeretlen. Amikor egy ismert táblabíró, egy cluji magyar mágnás és egy vezérkari ezredes tortózkodási helyét nem találta meg a bejelentőhivatal, a törvényszék a minisztériumhoz küldte fel az aktát, mely imperatív hangu rendeletben írt le a cluji kyeszturához, hogy a bejelentőhivatal hiányosságait pótoja.

Ezek szerint tehát csak azok kötelesek jelentkezni, akik eddig nem szerepeltek a bejelentőhivatalban. Egyben a rendőrségen azt is tudtal adják, hogy a vendéglátó gazdák vidéki látogatóikat 48 óra belül bejelenteni tartoznak a rendőrségen.

Még ma is Anglia a világ legnagyobb országa

Telt színházak, óriási jövedelmek, jómódu középosztály. A hagyatéki ado ma is legnagyobb jövedelme az államnak

London, március 8. A világválság, a font elértéktelenedése és az adósról el lenére Anglia még mindig gazdag ország. Bizonyos, hogy az élet már nem olyan fényes, mint Eduard király és a háboru után első évek konjunktúrája, de az ember ezt Angliában nem látja. A Piccadilly színházai zsufolásig telve vannak majdnem minden nap és ha az ember látja a színházak előtt a legmodernebb autókát és a hölgyek ékszereit, akkor Párizssal összehasonlítva azt kell megállapítania, hogy Anglia és Franciaország között óriási a gazdasági különbség.

Az ember olvassa a lapokat és a hagyatékróvatból megállapíthatja, hogy ebben az országban nagy gazdasági eltolódások az utóbbi években aligha történtek. Még mindig olvasni lehet a zöldségkereskedőről, aki ötven ezer

fontsterlinget hagyatékeztett, az öreg kisasszonyról, aki tízezer fontból macskaotthont létesített és olvasni lehet nagy alapítványokról, amiket kórházak és kutató intézetek javára hagyatékoztak. Igaz, hogy Angliában a vagyonok javarésze örökölt, de azért még ma is nem egy olyan fiatalember-ről lehet hallani, akinek pár évvel ez előtt még cigarettára valója sem volt, ma pedig Rolls-Royce kacsin robog a golfpályára.

A nemzetgazdászok döntenek afölött, vajjon a nagy gazdagság-e az, amely szüli a nagy szegénységet. Anynyi tény, hogy Angliában a kettő iker-testvér. Valósággal szivettépő látvány a sok rongyos ember, a sok koldus. A különbség a francia lumpenproletár és az angolé között az, hogy míg a francia ninestelen szinte telítve van gyü-

lölettel és bosszuállással, addig az angol koldus a világ legnyugodtabb embere. Nem lehet tapasztalni nála a felháborodás egyetlen pillanatát, vagy gesztusát. Valami keleti fatalizmus ül meg az angol szegénységben.

Ha a nagyon gazdagok és nagyon szegények között nem állana egy másik réteg és pedig a középosztály széles tömege, akkor bizonyára robbanásra került volna a sor az osztályok között. Valamikor a középosztály Anglia gerince volt, ma azonban megérzik ők is a világgazdasági krízist. 1931-ben, a font devalvációja idején, ez az osztály még attól félt, hogy le fog süllyedni a proletársorba, azonban az angol valuta, mint tudjuk, gyorsan rendeződött, az árak követték a font értékét és ma már helyrejöttek mondható az egyensúly. A középosztály tagjai általában régi nivójukon maradtak, ezzel szemben a munkásosztály helyzete feltűnően rosszabbodott.

Az angol politika azonban gondoskodott és állandóan gondoskodik arról, hogy az osztályellentétek ne élesedjenek ki a munkanélküliség következtében. A dolgozók és keresők adójából olyan munanélküli segélyeket adnak, hogy a gazdaság nines ok és alkalom. A gazdagok hatalmas jövedelme az utóbbi években sem csökkent. Angliában a közepesen gazdag ember jövedelme 8—10 millió lej. Ennek a felét minden olyan angol, aki tényezője akar lenni a társadalomnak, adóban és közellokra leadja. Az angoloknak az ilyen gazdagokról statisztikájuk van. A legújabb statisztika szerint Anglia 335 multimilliomos fölént rendelkezik. Ez a szám 1932. évről szól, ezidén ez a szám jóval esett. Legstabilabb jövedelmet mutatja ki a középosztály egy rétege, amelynek évi jövedelme kétezer font. A kvalifikált munkás évi jövedelme 150—200 font, tehát tízszer kisebb a középosztályhoz tartozóknak.

Angliában az a rendszer, hogy a jövedelmet nem adóztatják meg abban a mértékben, mint az örökséget. A kormány az örökösödési adót évről-évre emeli és ebből is olyan nagy a jövedelme, hogy fenn tudja tartani a szociális egyensúlyt. Egymillió font örökségből az örökösök hatszáz ezer fontot látnak, négyszáz ezer a kinstaré. Ha azonban kétmillió az örökség, akkor az állam egymilliót kap. A milliomosok harála után Angliában nemzeti örömet jelent. Tavaly meghalt Sir John Ellermann hajótulajdonos. Ez a halál a kinstár számára 17 millió fontot jelentett. Ellermann egyébként sedmadedeman volt, éppugy, mint az angol Morris éppugy, mint Wills, a cigarettakirály és lord Rothermere. A leggazdagabb emberek Angliának Westminster herege, aki Londonban egész utcákat mondhat a magáénak. V. György király szintén gazdag, de vagyona korántsem közelíti meg például lord Fitzwilliamét, vagy Derby grófét. Civilistája 470 ezer font évente. Olyan összeg, amit reprezentációs költségekre ki is kell adnia. A királynét egyébként az ország egyik legjobb gazdasszonyának ismerik.

Sayers, Jelige: „Gyilkosság”. Egy hírdetfőroda titkai: vér, arany, kokain. A 28 lejes detektív sorozatban. Kapható az Uj Kelet könyvostályában az összeg és portó költsége előzetes beküldésével 7897

Tavaszi férfi divatlapok

English Fashion (nagy album)	520.—
English Fashion (zsebalak)	100.—
Moderne Style (nagy album)	420.—
Musee de Tailleur	120.—
Mode Officiel (zsebalak)	45.—
London Style (nagy album)	330.—
Tailoring News (zsebalak)	90.—
Bulletin de Tailleur (zsebalak)	60.—
The Gentleman (nagy album)	300.—
The Gentleman (zsebalak)	100.—

Vidékre utárvéttel is azonnal szállítunk.

LEPAGE-nál Cluj

Kérjen ingyen jegyzéket.

Henry

„Igazi germán”
„Tiszta d...”

Párizs, március 8. fajviszgalat hatalmasban és vitájában ezú felfigyelni, nagy névatalok és főtisztásga a kérdéshez: Henia szenátus tagja, a cia delegátusa a franbízottságának elnöke rizi segélybizottságá a kérdéshez. A k

Vita C az árj

Nyolevanezer nekült zsidó közül nyújtott menhelyet. Hédékjogot biztosított medékjog nyújtása kinese volt a nemzete dig, amint szent vtemplomok menedéjt evők is vették igén. katedrálisok menedé ország még e sulyos is fedelet és menedé anyni üldözöttek, a lsgban széleszóródott tette, ugy ez azért t magát a türelem és esának, mely létének

— Mint a menekül gának elnöke, őszim nyerni a németorszá előlvastam erre „Mein Kampf” cím Göbbels „Naci-Soci” utóbbiban találtam a „Ki kell irtanunk a hákat...” Viszont semmi indokolást kényvben, nem talál Göbbels könyvében, dekelná a zsidók ell

— Genben talál akkor megérdeztem hivatalos érintkezés kifogásuk van a zsi válasza igen rövid. További indokolást lasolta Göbbels, ho ország közéletében t lainak el, amin ok kell. Szóval más büm olvasni, mint a versé bünet. Semmi egyebe fogvatékoságát, sen kedeteket, semmit, z zelná. Magam részé zsidók jó német hat vesztességük a viláa kisebb, mint más né

— Göbbels aztán olvasott fel nekem, a a szabadfoglalkozás ka zsidó Németorsz kérdeztem, hogy var röl, vagy a szászok Göbbels azt válaszo szült ilyen megkül mint hogy ezek min

A szó dör ár

— Szóval ez a ba árják és erről az nek két esetet elmo pen kik is az árják los megállapítás sz kékszemű, rózsás ar ugyancsak hivatalo rint: fekete a szem esony és barnabőrű egyébként az egyh a Sorbonneon me „Marseillebe utazta kor helyemet a vas tam, már ott ült eg szemű, legtisztább e rü hölgy. „Nizzába a a hölgyet. „Nem ur gyeik, el kellett hag a cionista szervezet lami állást Haifába lem történt Genfba dában. Itt találkozt a német delegátuss apostolának fajtisz alacsony, törékeny, barna bőrű, göndör ideges és gyors m leti, gesztikuláló. M dottam német, fajm róseimnek, azt mon

Henry Beranger fajelméleti vitája Göbbelsszel

**„Igazi germánok már csak Skóciában és Skandináviában élnek”.
„Tiszta árja vér leginkább a zsidók ereiben csörgedez”**

Párizs, március 8. Az árjakérdés és a fajvizsgálat hatalmasra dagadt irodalmában és vitájában ezuttal újra hangra kell felhívni, nagy név viselője, fontos hivatalok és főtisztviségek betöltője szól hozzá a kérdéshez: Henry Beranger, a francia szenátus tagja, a Népszövetség francia delegátusa, a francia szenátus külügyi bizottságának elnöke, a menekültek párizsi segélybizottságának elnöke szól hozzá a kérdéshez. A következőket mondja:

Vita Göbbels miniszterrel az árjakérdésről

Nyolcvanezer Németországból menekült zsidó közül harmincezernek nyújtott menhelyet Franciaország. Menekülőket biztosítottunk nekik, mert a menekültség nyújtása mindig feltétlenül kényszer volt a nemzeteknek, szent volt mindig, amint szent volt a középkorban a templomok menedékhelye, még ha gonosz emberek is vették igénybe a nyitott ajtókat. Ha Franciaország még e súlyos gazdasági időkben is fedelelt és menedéket nyújtott ugyanannyi üldözöttnek, mint amennyi a világban szétszóródott és ha ezt szívesen tette, úgy ez azért történt, hogy alávesse magát a türelem és emberiség parancsának, mely létének talpköve...

Mint a menekültek segélybizottságának elnöke, őszinte képet akartam nyerni a németországi zsidókérdésről és elolvastam erre vonatkozólag egy a „Mein Kampf” című művet, valamint Göbbels „Naci-Soci” című munkáját. Ez utóbbiban találtam a következő szöveget: „Ki kell irtanunk a zsidókat, mint a bolhákat...” Viszont ennek a kitételnek semmi indoklását nem találtam meg a könyvben, nem találtam semmit még Göbbels könyvében sem, mellyel megindokolná a zsidók elleni gyűlöletet...

Genfben találkoztam Göbbelsszel, akkor megkérdeztem tőle — persze nem hivatalos érintkezés folyamán —: „Mi kifogásuk van a zsidók ellen?” Göbbels válasza igen rövid volt: „Nem árják”. További indoklást kértem, mire azt válaszolta Göbbels, hogy a zsidók Németország közéletében túl nagy helyet foglalnak el, amin okvetlenül változtatni kell. Szóval más bünt nem tudott fejükre olvasni, mint a vérség és a szármányuk büntét. Semmi egyéb. Sem erkölcsi, sem jogi, sem erkölcsi, sem államellemes eslekedeteket, semmit, ami az üldözést igazolná. Magam részéről tudom, hogy a zsidók jó német hazafiak voltak a nagy veszteségük a világháborúban nem volt kisebb, mint más népeké.

Göbbels aztán statisztikai adatokat olvasott fel nekem, arra hivatkozott, hogy a szabadfoglalkozást üzők 40—70 százaléka zsidó Németországban. Mikor megkérdeztem, hogy van-e a württembergiekről, vagy a szászokról is ily statisztika, Göbbels azt válaszolta: Ezekről nem készült ilyen megkülönböztető statisztika, minthogy ezek mindnyájan árják.

A szöke zsidónő és a göndör árja agitátor

Szóval ez a baj, hogy a zsidók nem árják és erről az árjakérdésről szeretnék két esetet elmondani. Mert voltaképpen kik is az árják? Az árja — hivatalos megállapítás szerint: magas, szőke, kékszemű, rózsás arcú. A nemárjának — ugyancsak hivatalos megállapítás szerint: fekete a szeme, fekete a haja, alacsony és barnabőrű. Egy barátom, aki egyébként az egyháztörténelem tanára, a Sorbonneon mesélte a következőket: „Marseillebe utaztam, kongresszusra, mikor helyemet a vasúti kocsiban elfoglaltam, már ott ült egy magas, szőke, kékszemű, legtisztább északi típusú gyönyörű hölgy. „Nizzába utazik?” — kérdeztem a hölgyet. „Nem uram, Palesztinába megyek, el kellett hagynom Németországot, a cionista szervezet szerzett részemre valami állást Haifában.” A másik eset valamit történt Genfben, a Szimplon-szállodában. Itt találkoztam Hitler küldöttével, a német delegátussal. A fajkérdés nagy apostolának fajtiszta bizalmi embere: alacsony, törékeny testalkatu ember volt, barna bőrű, göndör haja, fekete szemű, ideges és gyors mozdulatu, tipikus keleti gesztikuláló. Mikor mindezt elmondtam német, fajmegkülönböztető ismerőseimnek, azt mondták: Olvassa ön Göb-

bineaut, majd akkor megtudja mi a tiszta fajiság...

„A germán kevert nemzet”

Elővettem Gobineaut és olvastam, bár őszintén megvallva, Gobineau francia stílusa kissé idegen a született franciának... A könyvben tényleg olvastam olyasmit, hogy a fajok között első az árja faj, melynek minden tagja szőke, magas, kékszemű és így tovább. Azonban a megadik kötet ötödik fejezetében olyasmit olvastam, hogy attól égneik állott minden hajamszála. Ezt írja Gobineau a „Fajok különbözősége” cím alatt: „A germánok voltaképpen nem is germánok, mert az ókor germán lakosságát elűzték lakóhelyükről a hunok, a teutonok és más népek. Igazi germánok ma már csak

Polgárháborúra készülnek Franciaországban a jobb- és baloldali szélsőségesek?

Fegyverszállítmányokat lepezett le a kormány

Párizs, március 8. Az Oeuvre szerint vizsgálat folyt annak megállapítására, hogy igazak-e azok a hírek, hogy a francia szélsőjobb- és szélsőbaloldali polgárháborúra készül fel a hogy fegyvereket szállítanak részükre Angliából. Sarrault belügyminiszter és Pétain marsall hadügyminiszter a vizsgálat eredményéről jelentést tettek a minisztertanácsnak. A fegyverek utáni kutatás eredményéről nem adtak ki jelentést.

Az ötödik áldozat...

Cristoreanu után öngyilkos lett azonos körülmények között egy bucuresti diák is

Milyen titokzatos szervezet hajszolja halálba az öngyilkos diákokat

Bucuresti, március 8. Cristoreanu Constantin misztikus öngyilkossága után váratlanul és ugyancsak titokzatos körülmények között véget vetett életének a bucuresti egyetem egyik hallgatója is. A Dimineata je entése szerint Nicolae Stan 24 éves joghallgató szerdán délután felkereste az Ifovmegeyi Ulmeni közszégyben lakó testvérét, Alexandru Stanescu lelkészt, akinek házában rövid ottartózkodás után öngyilkosságot követett el, két revolvergo yót röpítve halántékába. Az öngyilkos diákot súlyos állapotban szekérre rakva szállították a fővárosba és a Brancoveanu-kórházban műtétet végeztek rajta. Sikertült az öngyilkos koponyájából a golyókat eltávolítani, állapot azonban ogy súlyos, hogy életbenmaradásához kevés a remény.

Az öngyilkos diáknak négy fivére és négy nővére van, Stanescu lelkész, valamint a szülők meglátogatták a kórházban a szerencsétlen diákot, aki azonban önkívüeti állapotban van. A nyomozó hatóságok kihallgatták a diák hozzátartozóit, akik teljesen tanácstalanul állnak az elkeseredett gesztussal szemben. A rokonok éppugy, mint a diák barátai kijelentették, hogy tudomásuk szerint Nicolae Stannak semmilyen oka nem volt arra, hogy megváltják az élettől. Szorgalmas diáknak ismerték, aki lelkiismeretesen látogatta az előadásokat és idejében elkészült a vizsgálat. Ugy professzorai, mint diaktársai részéről általános szeretetnek örvendett. Anyagilag is viszonylag rendezett körülmények között élt és a beavatott barátok olyan szerelmi kompikációkról sem tudnak, amelyek revolvert nyomhattak volna

kezébe. Rövid időn belül ez az ötödik eset az országban, hogy egyetlen hallgatók minden plauzibilis ok nélkül igyekeznek önkézüleg véget vetni életüknek. A cluji Constantin Cristoreanu-ügy élenken foglalkoztatja a fővárosi közvéleményt is és a bucuresti lapok hasábos tudósításokban számolnak be azokról a hajmeresztő részletekről, melyek a cluji mezőgazdasági akadémia tragikusvélű hallgatójának öngyilkosságával kapcsolatosan felmerültek.

A Dimineata értesülése szerint Nicolae Stan ugyancsak egy terrorista szervezet tagja volt, amely kényszerítette arra, hogy végezzen magával, miután egy adott pillanatban nem volt bátorsága egy feljuttetésitől kapott súlyos parancs végrehajtásához. A lap felhívja a hatóságokat, hogy a legenergiusabban vezessék a nyomozást és igyekezzenek mélyére hatolni ezeknek az öngyilkosságoknak, amelyeknek elszaporodása rendkívül veszedelmes állapot színtománjának tekinthető.

A Patria egyébként mai számában újabb részleteket közöl a titokzatos Cristoreanu-ügyről. Elmondja a lap, hogy Cristoreanu öngyilkosságának szálai Tecuciuba vezetnek vissza. Itt működik már évek óta egy terrorista szervezet, amely Szovjet-Orosország javára végez kém-szolgálatot. Az a feltevés merült fel, hogy Cristoreanu, aki Tecuciuban végezte középiskolait, fiatal korában belesodródott ebbe a szervezetbe, amelytől azután nem tudott többé szabadulni. Dobrescu akadémiai prorektor, Cristoreanu egyik professzora, maga is kijelentette a nyomozó

MARKOVITS női kalapgyár és kalapkellékek

export — import — engross.

Budapest IV., Petőfi Sándor ucca 14—16. fiókok (en detail)

IV. Kigyó ucca 5.

VI. Andrásy ut 4.

VI. Teréz körút 60.

VII. Erzsébet körút 27.

Skóciában és Skandináviában vannak. A germán igazi kevert nemzet...

Végigolvastam Gobineau könyvét és éppen az ellenkezőjéről győződtem meg annak, mint amit ki akarnak hámozni belőle. A könyv elolvasása után ugyanis az volt a meggyőződésem, hogy egyelőre tiszta árja vér leginkább a zsidók ereiben csörgedezik, hogy ők őrizték meg legtisztábban az árja fajiságot, mert a zsidóság az egyetlen fehérr faj, mely legkevésbé keveredett...

A faji kérdés Franciaországban so-

ha sem merült fel komoly formában. Az 1791. évi nemzetgyűlés, midőn a zsidókat emancipálta, úgy gondolkodott, hogy az embereket kizárólag értékük és érdemük szerint kell megítélni és nem vérségük alapján. A nagy Renan írja a következő sorokat: „A 19. század legnagyobb vívmánya és érdeme, hogy megszüntette a gettókat.” A magam részéről nem ismerem csak egyetlen fajt: az emberi fajt. Aki ebből a fajból születik, az szerintem mind egyenlő, csak tehetségük és érdemeik különböztetik meg őket egymástól.

hatóságok előtt, hogy tudomása volt arról, hogy Cristoreanu állandóan üldözötten érezte magát. A szerencsétlen diák utóbb már egy lépést sem mert egymagában tenni és barátai előtt nyíltan hangoztatta, hogy március elsejére esomagolnia kell, mert ezen a napon út az órája is. Hogy miért éppen március elseje volt a fatális időpont, arra vonatkozólag talán a nyomozás további fázisaiban fog valamilyen adat felmerülni. Mindenesetre tény az, hogy nem pillanatnyi elmezavar, nem szerelmi bánat és nem anyagi gondok voltak Cristoreanu öngyilkosságának okozói. Az eddigi nyomozás minden kétséget kizáróan megállapította, hogy titokzatos kezek juttatták közre ebben a drámában s csak éppen az lett most már kétséges, hogy ezek a kezek jobb- vagy baloldaltól taszították a halálba a szerencsétlen diákot.

Békét köt a font, dollár és a frank

London, március 8. A Daily Herald azt állítja, hogy Montagu Norman, az Angol Bank kormányzója, továbbá a new-yorki jegybank és a Francia Bank vezetői megegyeztek a font sterling, a dollár és a francia frank kisértelteszű ideiglenes rögzítésében.

Hozzáteszi a lap, hogy a font sterling külföldi árfolyamát túlságosan magas szinten állapították meg, úgyhogy ez a magas árfolyam súlyosan sérti majd Anglia ipari érdekeit és csökkenti a kiviteli lehetőségeket. Valószínűsíti ezt az értesülést — folytatja a lap — a devizapiacra uralkodó fejtűnő és rejtélyes csend. Egyébként Amerika újabb igen nagymérvű külföldi aranyvásárlásai következtében a dollár színvonala oly mélyre esett, hogy a további aranykivitel Amerikába nem hajtjának hasznát; ez is hozzájárul a devizahelyzet elcsendesedéséhez.

A Finacial News a font sterling gyengülő irányzatával foglalkozik és azt állítja, hogy az angol pénzügyi hatóságok nagybömbnyiségű francia frankot adtak el a font-frankárfolyam átállításására. E mentőművelet nélkül a font árfolyama a francia frankkal szemben jóval hetvenhét alá süllyedt volna.

Megelégedéssel fogadták Belgiumban a miniszterelnök beszédét

Brüsszel, március 8. De Broqueville miniszterelnök parlamenti beszéde élenken foglalkoztatja a közvéleményt és a sajtót. A flamand lapok helyeslik a beszédben kifejezésre juttatott apelveket s biztosítják a kormányt a nép széles rétegeinek támogatásáról. A katolikus konzervatív Metroool c. lap is megelégedéssel kommentálja a belga külpolitikában fordulatot jelentő megnyilatkozást. A lap szerint a beszéd alapvonalait ismerte és jóváhagyta Ablert király is, mert a miniszterelnök már régebben készült erre a beszédre. A minisztertanács is foglalkozott az állásfoglalással és azonosította magát a miniszterelnök álláspontjával. A szélsőjobboldali sajtója, valamint a nagypár támogatásával kiadásra kerülő lapok támadják a miniszterelnököt s különösen a Indépendance Belge és a Nation Belge élesek kommentárjaikban, amikor nem szűkölködnek annak megállapításával, hogy a nem várt fordulat megdöbbentést keltett minden belga hazafiában.

450 lejért III. osztályon | Oda és vissza
640 lejért II. osztályon | résztvehet

CLUJ—BUCURESTI társasutazáson

Indulás vasárnap reggel 7.20-kor. Visszatérés Bucurestiből kedden este. Befizetéseket legkésőbb 9-én este 6 óráig elfogad a WAGONS-LITS „COOK” Cluj, Piata Unirii 18. szám. (Telefon: 2-24.), ahol szállodai szobák is foglalhatók.

Értékpapírok

Lej	520.—
100.—	100.—
420.—	420.—
120.—	120.—
45.—	45.—
330.—	330.—
90.—	90.—
60.—	60.—
300.—	300.—
100.—	100.—

Cluj

SPORT

Elejtették a második liga tervét

Bucuresti, március 8. A futballbajnokság reformterveiről legutóbb részletesebben beszámoltunk. Ma már majdnem végleges képe alakult az illetékesek előtt az új rendszernek. Eszerint az őszi bajnoki évadban — ahogyan ezt már régebben elhatározták — 12 csapatból álló elsőosztályú liga fog a bajnokságot küzdeni, de a II. osztályt már biztos, hogy nem alakítanak. Tulságosan körülményesnek találták ugyanis ezt az elgondolást.

Majdnem véglegesnek mondható már az az újítás is, amely szerint a 12-es csoportban küzd két csapata minden osztályozó nélkül fog kiesni és helyükbe automatikusan lép az öt ligabajnokból kikerülő, körmérkőzés két első helyezettje.

Az új rendszer szerint az osztályozó meccsek megszűntek és az országos bajnokság, az I. osztályon kívül továbbra is az öt liga és azok a kerületeinek keretében fog lebonyolítani.

Sporthírek

Nemzeti—III. ker. 3:3 (1:0). Bajnoki futballmérkőzés.

Mexikó legyőzte Kubát. Newyorkból jelentik: Kuba, amely a középamerikai csoportban küzd a labdarugóvilágbajnoki versenyben való részvétel jogáért és az első fordulóban győzött is, a második fordulóban Mexikóval került szembe és attól 3:2 (1:1) arányú vereséget szenvedett.

Négy ország közti katonai versenyek Bucurestiben. Prágából jelentik: Jugoszlávia, Csehszlovákia, Lengyelország és Románia sportkörrel érdekes négy ország közti katonai viadalt szándékoznak ez év júniusában nyelbeütni. A tervek szerint a négy ország katonasportolói könnyű atlétikában, labdarugásban és úszásban mérnek össze erejüket. A mérkőzések szín helye valószínűleg Bucuresti lesz.

Március 25-én magyar-bolgár futballvilágbajnoki selejtező mérkőzés lesz a bolgár fővárosban. Kölesönös megállapodás szerint a meccsen játékoscsere nem lesz helye.

Tőzsde

Irányzat Clujon lanyhább. Cluj. Buza 380—390, tengeri 190—195, zab 215—220, árpa 190, sórárpa 280, lucerna 28—30, lóhere 28—30.

Galati. Buza 390, árpa 142.50—145, zab 170—175, rozs 200, ujtengeri 120, ótengeri 210, bab 190.

Timisoara. Buza 340, ujtengeri 145, ótengeri 200, zab 200, árpa 180.

Kölföldi gabonátözsdek

Csikágó. Buza máj. 87.12—87.25, júl. 86.25—86.37, szept. 87.25—87.25, tengeri máj. 51.25, júl. 53.25, szept. 55.12, zab máj. 34.12, júl. 34.37, szept. 34.12, rozs máj. 59.87, júl. 61.12, szept. 63.

Winnipeg. Buza máj. 69.25, júl. 70.62, árpa máj. 42, júl. 42.87.

Liverpool. Buza márc. 4.02, ötnyelcad, máj. 4.04, hétnyelcad, júl. 4.06, háromnyelcad, okt. 4.08, háromnyelcad, tengeri febr. 8.07 és fél, márc. 8.01 egy-nyelcad, apr. 7.00

Pénzpiac

Bucuresti tőzsde Zürich 32.35—32.68, Berlin 39.65—40.65, Newyork 100—107, London 507—517, Párizs 6.58—6.59, Milánó 8.70—8.82, Prága 4.10—4.13, Wien 22.75—23.25, Amst. 67.35—67.85, Brüksel 23.35—23.50, Belgrád 2.25—2.50, Varsó 18.70—19.50, Madrid 13.70—14.20, Budapest 29.24, Stockholm 28.

Zürichi tőzsde. Buc. 308, Amsterdam 208.25, London 15.70, Berlin 122.72 és fél, Newyork 309.75, Párizs 20.36, háromn., Milánó 26.55, Belgrád 7.00, Wien 73.30, Prága 12.84, Varsó 58.32 és fél.

KÖZGAZDASÁG

Március tizenhatodikán lép életbe a magánbankok devizakereskedelméről szóló törvény

Bucuresti, március 8. Slăvescu pénzügyminiszternél tegnap kihallgatáson jelent meg Gr. Dumitrescu a Jegybank elnöke, Kiriacescu alkormányzó és Stoicescu adminisztrátor és megbeszélést folytatott a deviza-kereskedelem decentralizációjáról.

A megbeszéléssel kapcsolatban a Banca Nationala igazgató-bizottsága ülést tartott melyen elhatározták, hogy a magánbankok devizakereskedelmi joga március 16-án lép érvénybe.

Március 16-tól joga lesz az összes nagy bankoknak devizakereskedelmet folytatni, a kisbankok pedig közvetíthetnek a Banca Nationala és a magánosok között.

Április elsején életbe lép az új kontingentálási rendszer

Lényeges változások nem lesznek

Bucuresti, március 8. Megírta az Uj Kelet, hogy a kontingentálás ügyében tegnap fontos értekezletet tartottak a kereskedelem és iparügyminisztériumban.

Az új kontingentálási rendszer a napokban végleges formában napvilágot lát.

Az új kontingentálási rendszerben nem fognak nagy változtatásokat eszközölni.

A kontingentálási bizottságok élén egy teljesen autonóm tanács fog állni, mint azt a kormány gazdasági delegációja annakidején elhatározta.

Az új rendszernek egy fontos határozata az, hogy az iparfejlesztéshez szükséges nyersanyagok behozatala teljesen korlátlan lesz, úgyhogy a jelenleg importált árumennyiségünk husz százalékát nem kontingentálják.

A kormány a nyersanyagok minősítésének kérdésében is határozott és leszögezte, hogy a gyapot és gyapjúfajlon nem tartoznak a szabad behozatali áruk közé.

A kontingentálási rendszer törvénye a napokban a parlament elé kerül és április elsején életbe lép.

Aktív a külkereskedelmi mérleg

Bucuresti, március 7. A pénzügyminisztérium statisztikai osztálya most tette közzé Románia 1933. évi külkereskedelmi mérlegét. A külkereskedelmi mérleg szerint az 1933. évben 467.070.400 kg. árut importáltunk 11.592.204.000 lej értékben. Ezzel szemben az export 8.777.751.800 kg volt 14.101.342.000 lej értékben. Így tehát 2.509.133.000 lejjel volt aktív külkereskedelmi mérlegünk 1933-ban.

Az előző évben, vagyis 1932-ben 449 millió 979.600 kg árut importáltunk 12 milliárd 11.325.000 lej értékben, viszont az export értéke 16.721.593.000 lej volt, 9 milliárd 56.959.400 kg-os export mellett.

A statisztikai adatok szerint, legaktívabb külkereskedelmi mérlegünk Hollandiával szemben, ahová 1.012.597.000 lej értékű árut exportáltunk, az import értéke pedig 313.412.000 lejt tett ki. Második helyen áll Egyiptom, amellyel szemben külkereskedelmi mérlegünk 591.1 millió lejjel aktív. Franciaországgal szemben a külkereskedelmi aktívum 515.5 millió lejt tett ki. Sorrendben ezután Anglia következik 480 millió lejes, Belgium és Luxemburg 230 millió lejes, Spanyolország 229 millió lejes, Magyarország 210 millió lejes, Görögország 205 millió lejes, Palesztina 146 millió lejes, Dánia 134 mil

lió lejes, Olaszország 121 millió lejes aktívummal. A fenti országok közül az aktívum csak Palesztinával szemben mutat növekedést, a többi állammal szemben kisebb-nagyobb mértékben csökkent az aktívum. Így Magyarországgal szemben a külkereskedelmi mérleg aktívuma közel 70 százalékkal, Görögországgal szemben 66 százalékkal, Angliával szemben több mint 50 százalékkal csökkent.

Külkereskedelmi mérlegünk a legnagyobb passzívumot, éppúgy, mint az előző években, az elmúlt évben is Németországgal szemben mutatja. A passzívum Németországgal szemben 704 millió lejt tesz ki. Németország után legerősebben Csehszlovákiával szemben passzív külkereskedelmi mérlegünk, ahol a passzívum 436 millió lejt tesz ki. Sorrendben ezután az Egyesült Államok következik 348 millió lejes, Svájc 274 millió lejes, Ausztria 157 millió lejes, Lengyelország 126 millió lejes passzívummal.

Ausztriával szemben külkereskedelmi mérlegünk az 1932. évben még közel félmilliárd lejes aktívumot mutatott Románia javára, ez az aktívum az elmúlt évben azonban teljesen eltűnt és 157 millió lejes passzívummal zárult a múlt évi román-osztrák külkereskedelmi mérleg. Ma

Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség

ezidei kiránduló csoportja Vermes Ernő elnök és Relter Lunka, a Wizo ügyvezetőjének vezetésével

április 9-én indul a Regele Carol hajón az Erecbe

A hajójegyek árai:

I. osztály	11.200 lej
I/b osztály	11.000 lej
II. osztály	8100 lej
III. osztály	3600 lej

A hajójegyek árai (a III. osztály kivételével) teljes ellátással értendő. Constanta-tól Haifaig és Haifától Constantaig szónak. Vasuton 50 százalékos vasuti jegykedvezmény van biztosítva a visszautazásnál. Vizumot, a palesztinai tartózkodást és egyéb tudnivalókat illetőleg közérthető felvilágosításokkal a Zs. N. Sz. központja (Timisoara, IV. Bu. Berthelot 4.) szolgál. (Válaszbélyeg.)

gyarországból az elmúlt évben 320.5 millió lej értékű árut importáltunk, az export értéke pedig 533.8 millió lejre csökkent, ami különösen a faexport visszaesésével áll kapcsolatban.

Március tizenharmadikán tartja meg a Cluji Kereskedelmi és Iparkamara igazgató-bizottsága rendes havi ülését

A Cluji Kereskedelmi és Iparkamara igazgatótanácsa 1933 március havi rendes ülését március hó 13-án, kedd este fél 9 órakor tartja a kamara palotájának dísztermében. (Calea Maresal Foch 51. II. emelet) az alábbi

NAPIRENDDDEL:

1. Az ülés megnyitása.
2. Az előző gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása.
3. Ügyvezető igazgatóság jelentése.
4. Ügyforgalmi jelentés.
5. Levelező tagok megválasztása.
6. Az iparkamarai alapok elhelyezéseinek utólagos jóváhagyása.
7. Póthitel nyitása.
8. Számvizsgáló bizottság 1934 január 15-i jegyzőkönyve.
9. Esetleges indítványok, melyek a titkári hivatalhoz írásban adandók be a gyűlés előtt 24 órával.

A kereskedelmi és iparkamarák törvény módosításáról szóló törvény és végrehajtási utasítás 12. szak. értelmében az igazgatótanács csak az öt alkotó tagok abszolút többségével tanácskozhatik.

Ha a tagok a fent összehívott gyűlésen nem jelennek meg a szükséges számban, az igazgatótanács 1934 március 14-én, szerdán délelőtt 10 órakor, ugyanazon helyen és ugyanazzal a napirenddel új ülést fog tartani, még az esetben is, ha a tagok csak egynegyed része jelenik meg.

A Cluji ipartestület kifogásai a kereskedelmi és iparkamara ellen. A Cluji ipartestület közli: „A Cluji Kereskedelmi és Iparkamara javaslatot kért a Cluji Ipartestülettől az adókönyvitéseket illetően és erre az Ipartestület többek között a következőket kérte: 1. a fényüzési és forgalmi adó alól való mentesítés kibővítése; 2. az illető ipari szakma delegátusának szavazati joga legyen az adó-kivető és fellebbezési bizottságban; 3. megerősítsék a kézműiparosokat a kereskedelmi könyvvezetés alól. Mindezek olyan kivánságok, amelyek már többször kifejezésre juttattak a kézműiparosok kongresszusain. Ezzel szemben a Cluji Iparkamara a pénzügyminisztériumhoz felterjesztett javaslataiban éppen az ellenkezőjét indítványozza és pedig: 1. a kézműiparosokat röjja meg fényüzési és forgalmi adóval; 2. az ipari szakma delegátusának csak tanácsadó szavazata legyen; 3. követelni kell, hogy minden adó fizető kereskedelmi könyvet vezessen. A Cluji Ipartestület Előljárásága folyó év február hó 28-án tartott ülésén elégedetlenségét fejezte ki azért, hogy a kézműiparoság érdekeit így elhanyagolják és elrendelte, hogy közöljék a minisztériummal a kézműiparosok gazi kivánságait, egyuttal közölve az Iparkamarával az Előljáráság helytelenítését is és adjanak le arról közleményt a helybeli és fővárosi lapoknak.”

Romanov: Három pár selyemharisnya. Romanov a jó megfigyelő, könnyed elbeszélő író ebben a művében egy orosz fiatal tudós feleségének nagy lelki megpróbáltatásait, szerelmi játékaikat és tragikomikus csalódásait írja meg. Egy darabot hol komikus, hol megdöbbentően lelejtő körképe ez a pompás regény. Ára körbe 60 lej. Kapható az Uj Kelet könyvtárában az összeg és portóköltség előzetes beküldése mellett vagy utólagos visszatérővel.

Az Athenaeum 60 lejes regényeinek legújabb kötete: Priestley: „A nap hőse”. A háború utáni angol irodalom legnépszerűbb írója a szerző s legmulatságosabb, legelevenebb, legmaibb alkotása ez a regény, a hitesinálta hős és a szépségkiváló regénye. Sikere lesz, kell hogy sikere legyen! Kapható az Uj Kelet könyvtárában az összeg és portóköltség előzetes beküldése mellett vagy utólagos visszatérővel.

Az Athenaeum 60 lejes regényeinek legújabb kötete: Priestley: „A nap hőse”. A háború utáni angol irodalom legnépszerűbb írója a szerző s legmulatságosabb, legelevenebb, legmaibb alkotása ez a regény, a hitesinálta hős és a szépségkiváló regénye. Sikere lesz, kell hogy sikere legyen! Kapható az Uj Kelet könyvtárában az összeg és portóköltség előzetes beküldése mellett vagy utólagos visszatérővel.

A h
Levi

Cherbourg köze plagera vetett az ónyeteget. Nyolc méter hosszú és képpen törze és Nyaka egy méter, méter hosszú. Fej részben a teknősbé utóbbinál sokkal szürkés-kék, háromszonnyos, egyébként emlékeztető szöröze ezek után nehéz elmondás-e a tengeri korszakbeli hulló-ké távoli atyafia. A neri ezt a tengeri lyet az óceán szes. Még nemrég élt tének szövetel egy indultak, még alvad desen patakzó vér.

Eddig csak újságpezték le. Megállt e bölesessége. Agnoszörnyeteg. A páris most mártogatják parfümben, mielőtt a tudományt gazda halott* kilométerek talán. Ugy fekszik térű, egy nagy pfinanczsemi: orszá újságírók nem oly francia tudósok a megelőzte az akadémikusok már gázrokban mentelve a fár vezénylete alatt hazájukat tisztelte. Leviathan látogató irodalma volna eugyon pedigrés, tá kádára visszatérek, akikben senzsidó vér és északhet semmi kétség van Hitlernek, hogy Quereuvilleben és Warnemündeben sz

A francia akadémia politikailag kiaknviathan szörnyen rMég utlevelet semreküdni szikás ravve vonul vissza a nek dagálya vagyvetette.

Ki, mi lehet ez Vajjon letűnt gényei még mindigban? Valamikor a lelkién ontojta olyan volt a föld páratelt a légkör, kélves a kontinen páfrány, és zsurló és lombvevű fáknak még nyoma egy bizarr, grotesz dactylus és egváb a gürke sárkár tően színes esem saurusok, a plesik kétültiek, hullók, polvok, virágszirtelen sokasága nyromantikájában. tét, mint egy usz néhány millió éve erupeiók bordáztá Károtyok az And születtek. Jégár, a forró hődösszörgegek munkáival ho' kontinenst épít. És közben-közben emlősök színtelen, tura-világa köszön— ucv, mint ma várványkeveréket rusok, a plesiosau sőt a mastodonok hatalmát átvették lni és a bankier tröszturak. Nem saurusok atyafik csak egy vén. óriívet — tekintette rimra — íven rártok az emlősök tériumok. De ak uszó emlős, akár fia, akár valami ez az emlősök éri szörny (hátrvi szult könyvise van akkora kultu

A halott Leviathan

*

Párizs, március hó

Cherbourg közelében a querquevillei plagera vetett az óceán egy tengeri szörnyetegét. Nyolc méter hosszú tulajdonképpen törzse és egy és félméter széles. Nyaka egy méter, farka szintén kb. egy méter hosszú. Feje részben a tevéfejre, részben a teknősbéka fejére hasonlít, de utóbbinál sokkal nagyobb. Csupasz teste szürkés-kék, három uszonya azonban barszoros, egyébként a fekete juh szőrére emlékeztető szőrzettel van borítva. Mind ezek után nehéz eldönteni, vajjon uszmlő-e a tengeri szörny, vagy a Jura-korszakbeli hulló-kétféltű saurusok valami távoli atyfiája. A zoológia még nem ismeri ezt a tengeri szörnyetegét, amelyet az óceán szeszélye a partra dobott. Még nemrég élt és bár hatalmas testének szövetét egyes helyeken oszlanak indultak, még alvadt, sőt itt-ott még esendően patakzó vérben fekszik.

Eddig csak újságírók látták és fényképezték le. Megállt előtte Cherbourg egész bölcössége. Agnoszkálva nincs még a szörnyeteg. A párizsi tudósok még csak most mártogatják zsebkendőiket Coty-parfémbe, mielőtt kimennének a plagera a tudományt gazdagítani, mert a „nagy halott” kilométerekre büzik sziklás ravatalán. Ugy fekszik ott, mint egy államférfi, egy nagy politikus, egy hős, egy finanszísi: ország-világ csodálja. Az újságírók nem olyan finnyások, mint a francia tudósok és így a zsurnalizmus megelőzte az akadémiát. Bezeg német tudósok már gázmaszkban és négyes sorokban mentelve masírozának egy kárpár vezénylete alatt a plage felé, ha az ő hazájukat tisztelte volna meg a derék Leviathan látogatása. Már könyvtárnyi irodalma volna e halhatlanul fajtiszta, agyonpedigrés, tán millió esztendő csafádfára visszatérítő nemes egynégyesnek, akikben semmiesetre sem buzzogt zsidó vér és északi eredetű sem férhet semmi kétség. Határozottan peche van Hitlernek, hogy ez a Leviathan pont Querquevilleben és nem Kie'ben, vagy Warnemündében szállt partra.

A francia akadémia azonban nem siet politikailag kiaknázni a döglött Leviathan szörnyen megtisztelő látogatását. Még utlevélet sem kérnek tőle. Hargyák fékdúni sziklás ravatalán, míg kárörvendve vonul vissza a morajló tenger, amelyek dagálya vagy valami orkán partra vetette.

Ki, mi lehet ez a furcsa szörnyeteg? Vajjon kétféltű geológiai korszakok őstényei még mindig lubickolnak az óceánban? Valamikor a Jura-korszakban nagylelkűen ontotta a nap forró sugarait, olyan volt a föld, mint egy gőzfürdő, páratelt a légkör, sok a víz, kevés és sekélyes a kontinens. Óriási, százméteres páfrány, és zsurló-erdőkben — mert tű- és lombévellő fáknak, világos mővényeknek még nyoma sem volt — burjánzott egy bizarr, groteszk, letűnt élet. A Pterodactylus és egyéb óriási hullók repkedtek, a szürke sárkányeseket megszegevítően színes események hősei, az Ichtyosaurusok, a Plesiosaurusok viaskodtak, kétlétűek, hullók, halak, csigák, kagylók, polypok, virágszínű tengeri állatok régtelen sokasága nyüzsgött a forró mocsár romantikájában. Am a Nap fősvényebb lett, mint egy uzsorás. A csodavilág vagy néhány millió éve már eltűnt. Hatalmas erupciók bordázták a földet. Az Alpok, Kárpátok, az Andesok, a hegyesek megszülettek. Jégár, gleccser-tenger hágtó a forró hődorsára. A vulkánok földrengések munkájával pedig rivalizált a víz, hó kontinens épített, hó partot rombolt. És közben-közben tollas madarak, szőrös emlősök színtelen, szürke, rideg konjunktura-világa köszöntött be, amelyre a Nap — ugy, mint ma — csak langyos szivárványkeveréket pisllákol. Az Ichtyosaurusok, a Plesiosaurusok, pterodactylusok, sőt a mastodonok és mammothok világhatalmát átvették Anetia, Hitler, Mussolini és a bankigazgatók, a kartell- és a tröszturak. Nem tudni, vajjon tényleg a saurusok atyfiája a jövevény, avagy csak egy vén, óriási rohadt rozmár, amelyet — tekintettel a farsanora és a putimra — íven saurus nofája maszkra rántak az emlősöknek a hatalmasabb haktériumok. De akár íven óriási rohadt uszmlő, akár a saurusok dicső atyfiája, akár valami szerény átmeneti alak is ez az emlősöknek csak 2 tonna súlyú tengeri szörny (halnak néha néhány tonnavi súlyt képviselnek), annyi tény, hogy van akkora kultúremény, mint a szená-

torválasztás vagy egy Handrömi. És lehet, hogy pont Genfben akart menni tanácsot adni az emberiségnek, de megundorodott Európa láttára és tiltakozása hevébe a sziklákhoz vágta magát. A halott Leviathan szomorú szimbólum!

Az újságírók lefényképezték a csodát s aláírták: „Ez nem kacsa, ez igazán egy valóságos tengeri szörnyeteg, amely előtt tanácstalanul áll meg Cherbourg minden tudománya”. Rövidesen odáig selejtesedik

majd a probléma, vajjon a cherbourgiak vagy a párizsiak okosabbak-e? A különböző konferenciákon is különben effélékről folyik a vita, vajjon a német, angol, olasz, francia és amerikai delegátusok közül ki az okosabb? A szörnyeteg pedig busan fekszik a querquevillei plageon Cherbourg mellett. Tán millió év története nyomja, tán az idő gomolygó lelke virraszt és sopánkodik a halott Leviathan hullája felett... Süßermann Jenő

Amerika újra összehívja a világ-gazdasági konferenciát

Roosevelt a vámtarifák csökkentésére akarja rábírn a hatalmakat

Washington, március 8. Johnson tábornok, amerikai ujjáépítési főirányító rádióbeszédet mondott, amelyben közölte, hogy közelebből szükségesé válik a munkaidő újabb leszállítása az összes amerikai iparágakban, hogy munkakalkulmakat lehessen teremteni a munkanélküliek újabb millióinak.

Több lap azt az értesülést közli,

hogy amerikai kormányrésztől lépések történtek a hatalmak kormányainál és Genfben a világgazdasági konferencia újabb összehívása érdekében. Roosevelt elnöknek most már meg van a felhatalmazása a vámtarifák csökkentésére s az lenne az óhaja, hogy egyidejűleg a többi hatalmak is szánják rá magukat a vámfalak leépítésére.

Távírógépet, rengeteg információs anyagot találtak egy bucuresti kémnő lakásán

Nagyszabású kémszervezet nyomára bukkantak a fővárosban

Bucuresti, március 8. Az Universtul írja, hogy a galati állambiztonsági hivatal az ottani 31-es gyalogezred katonai paranesnokságával karöltve szenzációs felfedezést tett.

Házkutatást tartottak egy Elisa Panaitescu nevű nő Str. Rosiori 30. szám alatti lakásán, ahol több vászonba varrt pergamentet és katonai iratokat találtak. Az orosz, angol és németnyelvű okmányok fordítása most folyik, de az őrizetbe vett asszony bevallotta, hogy

az inkriminált iratokat Francesca Piti nevű barátnőjétől kapta. Sürgősen házkutatást tartottak Piti asszonynál is és nagymennyiségű orosz, német, angol és magyar nyelvű iratok

kon kívül egy morse-távírógépet is találtak, valamint fényképeket és térképeket.

Riti asszony az iratokra vonatkozólag kijelentette, hogy 13 évvel ezelőtt elhunyt férjétől maradtak reá, míg a távírógépről nem tudott felvilágosítást adni. A kihívott Teodorescu szakértő megvizsgálta a gépet és kijelentette, hogy azon nagyszérien lehet továbbítani és felvenni híreket és hogy valószínűleg nemrég is használatban volt.

A hatóságok bizonyosra veszik, hogy nagykiterjedésű kémszervezetet nyomra bukkantak. A nyomozás folyik.

Sibiu város és megye románsága hatalmas tüntetést rendezett a szászok hitlerizmusa ellen

A sibiui románság nem tűr meg a város élén szász vezetőséget, avagy ha a hitlerista programot a hitleristák ellen alkalmazzák

Sibiu, március 8. Sibiu városát az impériumváltozás óta csaknem állardóan szász polgármester és szász többségi városi tanács adminisztrálta. Ezt a hagyományt elsőnek a liberális kormány törte meg, midőn dr. Ovidiu Ivan személyében román ügyvédet állított az általa kinevezett interimár bizottság élére. A bizottságba öt román és három szász tagot nevezett ki a kormány. Az utóbbiak a szászok elégedetlenségének kifejezéséül megtagadták az eskütételt, mire kettőt közülük utólag románokkal helyettesített a kormány. A román lakosság nagy elégtétellel fogadta a liberális kormány utasítását. Nem egy a szászok, akik képviselőik útján szüntelenül intervenáltak a kormánynál a város vezetőségének megváltoztatása érdekében.

Ezeknek az intervencióknak a hatása alatt tegnap az a hír terjedt el Sibiu-ban, hogy a kormány ki akarja cserélni az interimáris bizottságot, helyreállítva a szász többséget s benevezve a bizottságba az előbbi városi tanács azon szász tagjait is, akik ellen különböző visszaélések miatt vizsgálat indult meg. Válaszképpen erre a hírre a város román vezetői pártállásra való tekintet nélkül nagy anti-

hitlerista tüntetést szerveztek meg, amelyre több ezer paraszt is felvonult a környező községekből. A Vargelor téren a közkörhöz mellett gyűlt össze a tömeg, amely délen tizenkét órákor tüntetőmenetben vonult fel a város utcáin át a primária elé. A tüntetőmenethez a város román lakói is csatlakoztak és a primária udvarán a gyülekezők száma egyre nagyobb lett. A gyűlés Florian esperest választotta meg elnökéül, aki ismertette az összeírt jövetel célját. — Azért gyűltünk itt össze — mondotta —, hogy közöljük a kormánnyal, hogy nem vagyunk hajlandók többé Sibiu város vezetését szászokra bízni, akik hitlerizmussal foglalkoznak. Az esperes élesen állást foglalt a kormánnyal a szászokkal kötött választási paktumával szemben, mire a tömeg kórusban kiáltja: — Le a szászokkal! Le a hitleristákkal!

C. Vestemearu, az interimáris bizottság egyik román tagja a megye parlamenterejt támadja, akik nem hozták a kormány tudomására, a város román lakosságának állásfoglalását a szász vezetőséggel szemben. Ilescu volt munkáügyi felügyelő és Invalusz paraszt kéri, hogy a várost ne vezesse többé hitlerista. Ovidiu Ivan dr., az

interimáris bizottság, akit melegen ünnepelnek, bejelenti, hogy még nem kapott hivatalos értesítést arról, hogy a jelenlegi interimáris bizottságot szász vezetőséggel cserélnék ki. Bucsa lekész. interimáris elnöke, akit melegen ünnepe a gyűlés elhatározza, hogy tiltakozó táviratot menesztenek a szász vezetőség ellen az uralkodóhoz, a miniszterelnökhez és a törvényhozótestület elnökeihez.

Miközben a királynak küldendő távirat szövegét olvasták fel, egy Engberg nevű szász ment fel a szászok és fél beszakította a szónokot és kijelentette, hogy a gyűlésnek nem áll jogában román vezetőséget követelni Sibiu élére, miután ezt a várost többségében szászok lakják. A tömeg felhevűlten tiltakozott az intervenció ellen, követelte Engbergnek a szászokról való eltávolítását, akit meg akartak lincselni. A gyűlés elnöke mentette ki Engberget támadói kezei közül, de egy súlyos veréstől így sem sikerült megmenteni. Ezután az egybegyűlték kivonultak az utcára és a város fővonala felé vigahadva tüntettek a szász többségi interimáris bizottság kinevezése ellen.

A sibiui tüntetésnek minden valószínűség szerint érdekes folytatása lesz még. A sibiui szász hitleristák mindenestetre saját bőrükön tanulják a hitlerista államvezetési elveket megismerni. Azok, akik hazájukban a fajelmélet alapján álló más nemzetiségű polgároktól még az élethez való jogot is elvitatják, semmiesetre sem kívánhatják, hogy egy másik állam egy nagy város vezetését bizzák szász elemekre.

— **Eredménytelenül végződött a nemzetközi rádiókonferencia.** Genfből jelentik: A nemzetközi rádiókonferencia, mely szombaton ért véget, eredménytelenül végződött, elsősorban azért, mert sem Luxemburg, sem Szovjetország, tehát az a két állam, amely a mai rádióhullámzavart felidézte, nem küldötte el képviselőit. A konferencia csupán kísérleti meggyevezést hozott tető alá, amelynek célja a múlt évi luzerni megállapodások végrehajtása.

Keresek esinosa butorozott különbejárati szobát központban, fürdőszobahasználattal. Cim: Modell-ház, str. Memorandului 5.

— **Két bécsi nagybank fuziója.** Bécsből jelentik: Az osztrák Nemzeti Bank hosszú idő óta foglalkozik az ország bankjainak koncentrációjával. Ebből a szempontból elsősorban jön tekintetbe a Wiener Bankverein és a Niederösterreichische Escompte Gesellschaft, a legnagyobb két banktényező a bécsi piacon. Arról van szó, hogy a két bank fuzionál. A fuzió célja elsősorban a nagy dologi és személyi kiadások csökkentése. Minthogy a két bank között már régebről érintkezési pontok állottak fenn az osztrák és utóállambeli és a mezőgazdasági érdekeltségekkel szemben is, a fuzió már hónapokkal ezelőtt aktuális volt. Lehetséges azonban, hogy formális fuzió nem jön létre az említett két pénzintézet között, hanem csupán bizonyos érdekkörök felosztására szorítkozik majd a bankok együttműködése. Az osztrák Nemzeti Bank és a pénzügyminisztérium mindenestetre élénken foglalkoznak a bankfuzióval, amelyet megvalósulása esetén újabb fuziók fognak követni.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

H. S. Targu-Mures. A kérdezett cím: Glaser Cluj, Str. Paris 6.

Hapoel Sighet. Kérdéseivel szíveskedjék a bucuresti spanyol követséget megkeresni. Cime: Legatiunea spaniola Bucuresti.

T. A. Sighet. Leveléből nem derül ki, mire óhajt felvilágosítást kapni.

„Előfizető” Sighet. A lakbértörvény sorsáról még semmi bizonyosat nem lehet tudni.

évben 320.5 millió portáltunk, az export visszaesés-

kán tartja meg és Iparkamara kedves havi ülését

és Iparkamara március havi rendi ülését 13-án, kedd este 8 órakor a palotájában Maresal Foch szobájában tartja meg.

DEL: A megyei jegyzőkönyvének a közértesítését.

és Iparkamara március havi rendi ülését 13-án, kedd este 8 órakor a palotájában Maresal Foch szobájában tartja meg.

és Iparkamara március havi rendi ülését 13-án, kedd este 8 órakor a palotájában Maresal Foch szobájában tartja meg.

és Iparkamara március havi rendi ülését 13-án, kedd este 8 órakor a palotájában Maresal Foch szobájában tartja meg.

és Iparkamara március havi rendi ülését 13-án, kedd este 8 órakor a palotájában Maresal Foch szobájában tartja meg.

és Iparkamara március havi rendi ülését 13-án, kedd este 8 órakor a palotájában Maresal Foch szobájában tartja meg.

és Iparkamara március havi rendi ülését 13-án, kedd este 8 órakor a palotájában Maresal Foch szobájában tartja meg.

és Iparkamara március havi rendi ülését 13-án, kedd este 8 órakor a palotájában Maresal Foch szobájában tartja meg.

és Iparkamara március havi rendi ülését 13-án, kedd este 8 órakor a palotájában Maresal Foch szobájában tartja meg.

és Iparkamara március havi rendi ülését 13-án, kedd este 8 órakor a palotájában Maresal Foch szobájában tartja meg.

és Iparkamara március havi rendi ülését 13-án, kedd este 8 órakor a palotájában Maresal Foch szobájában tartja meg.

és Iparkamara március havi rendi ülését 13-án, kedd este 8 órakor a palotájában Maresal Foch szobájában tartja meg.

és Iparkamara március havi rendi ülését 13-án, kedd este 8 órakor a palotájában Maresal Foch szobájában tartja meg.

Purimi rendezvények

A bajmárei Mizrahi ifjuság nagysikerű műsoros estélyt rendezett purimkor

Dr. Meinheim: „Hajnali Keleten“ című világhírű és a palesztinai kollektivitást aláfestő színművében a női főszerepet Herskovits Kató vitte sikerre.

A zsidó dolgozó földművest, az újjászülött törekvések megtestesítőjét Nusbächer Abrahám személyesítette meg. A tamáskodó, a szükségszerű fejlődést jöhiszeműleg tagadó s végül belátó rabbit Rosenfeld Gyula alakította meggyőző erővel. A régi tradíciókhoz féltéssel ragaszkodó három talmudista: Grünberger Dezső, Dézsi Ernő, és Goldstein Samu kedves meglátásokkal járultak hozzá a darab sikeréhez. A mellékszerepeket stílusos gyermekességgel, Stern Illy, Salamon Juci, Fogel Babi, Muszkál Piri, Herskovits László és Pista töltötték be. A „Neológok bóchert vesznek“ című egyfelvonásos, frappáns vígjáték anyaszerepét Herskovits Kató dolgozta fel, a neológ férj Klein József volt, meglátott szerepátoldozással; a visszafelé lépdelő menyasszonyjelöltet Stern Bilu adta szükségszerű szerény vidámsággal. Frappáns bóchert játszott Nusbächer Abrahám. Ha társas román-magyar és zsidó kuplékat adtak elő közben Klein József és Grünberger Dezső.

Külön emeljük ki a kis Salamon Jucit, akinek bájos előadása a legbensőségesebb elismerést érdemel.

Purim-estély Sibiuiban. A sibiui nőgyök folyó hó 1-én Purim-estélyt rendezett a „Római császár“ nagytermében. Az estély programját Grünberger József kedves és szellemes előadása vezette be. Rabinovicsné—Eliásné jiddis népdalokat adtak elő nagy sikerrel. Utána revü következett, mely a sibiui zsidóság ismert alakjait fotomontázs-karikatúrában mutatta be. Megjelent a szellemes „Ostjüdischer Beobachter“ az Ostdeutscher Beobachter perodiája, mely a helyi aktualitásokat finom sarkakizmussal regisztrálta. A szépségversenyt Kohn Emanuelné nyerte meg. Dr. Révészné a nőgyölet agilis elnöknője családi gyászra miatt nem volt jelen és akinek részére a vidám társaság virágosokkorral kedveskedett. Az estély a legfényesebb siker jegyében a hajnali órákban ért véget.

A petroseni zsidó nőgyölet műsoros bált rendezett folyó hó 3-án este. A bál a legnagyobb siker jegyében zajlott le. A műsoros műsoron szerepeltek: Ariehorszky Tanja, Horváth Ibi táncszámokkal, Grün Ibi ének- és táncszámokkal, valamint a balettben Horváth Ibi, Löwenstein Frida, Pich Panni és Weisz Magda, Weisz Johanna zongoraművész, S. Kovács Erzsébet énekesnő. A bányazenekar Schwach Inre karmester vezetésével sikeresen működött közre. A táncszámokat Horváth Margit ritmikus tornatanárnő tanította be. A minden tekintetben kitűnően sikerült mulatság dr. Teláffer Hermanné, Schaffer Lipótné, dr. Molnár Jenőné, Hoffmann Miksáné és Izrael Jenőné szorgalmas munkásságának érdeme.

Der Blatist. Ezzel címmel hagyta el a napokban a sajtót Horovitz József főkántor műve. A hatalmas, kétkötéses zenemű első része azok számára készült, akiknek semmi ismeretük nincs a zenei hang írásjeleinek terén. Egy alaphangból kiindulva eredeti módon megmagyarázza a hangok távolsági viszonyát és ennek a könyvnek segítségével rövid idő alatt el lehet sajátítani a kotta-olvasást. A könyv második része magasabb kurzus előimádó közök, kántorok és énekesek számára. A zsidó liturgiához készített számos, eredeti kompozíció teszi az érdekeltek számára értékessé a hatalmas művet. A bevezetés és a kísérő szöveg könnyű német nyelven van megírva, ami hozzáférhetővé teszi a könyvet az érdekeltek széles rétegének. A könyv ára kötetenként 250 lej és megrendelhető az Uj Kelet könyvosztályán.

TOLEDO

SZABÓ IMRE legújabb regénye.

A spanyol zsidók visszatelepítése. — Egy zsidó toreador hősi élete és halála. — Toledo, a spanyol zsidóság fellegvára. Faladorregény, a könyvpiac szenzációja. Jubileumi kiadás. Ára: 100 lej. Megrendelhető az Uj Kelet könyvosztálya útján. Vidéki kényvelőket keresetnek.

Több, mint 40.000 zsidó vándorolt be Palesztinába 1933-ban

Mi lesz az új certifikátokkal

Jeruzsálem, március 8. 1933 esztendeje rekordév volt a palesztinai zsidó bevándorlás történetében. Az elmúlt évi immigrációról szóló hivatalos statisztikák most jelentek meg és azokból kiderül, hogy 1933-ban 27.862 zsidó bevándorló telepedett le az országban, míg 2465 turista utólagos engedélyt kapott a telepedésre. Ezenkívül 26.002 turista járt az országban, akik közül 10.376 ott is maradt. Az ottmaradtak száma így: 40.703.

Jeruzsálem, március 8. A palesztinai kormány felhívta a Jewish Agency palesztinai

titári elnökét, hogy tegye meg javaslatát és terjessze elő a rendelkezésre álló anyagot az ország mai befogadóképességére, illetve a legközelebbi félévesztendőre (április—október) szóló certifikátokra vonatkozólag. A javaslatok még teljes bizonytalanság uralkodik az új certifikátok kérdésében. Még azt sem tudni, hogy milyen mennyiséget fog kérni az exekutív a kormánytól. Valószínűnek tartják azonban, hogy március 20-ig már tisztázódní fog a helyzet a certifikátokokról.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Csipetke szombaton és vasárnap este. A csütörtök esti Csipetke előadását teljesen telt ház nézte végig és a sok nyitászini taps, amely minden tunc és ének-szám után felhangzott, itt is igazán hosszsan tartó sikert biztosít a Csipetke operettnek. Ezt a nagysikerű operettet a héten csak szombaton és vasárnap este adják, tanácsos a jegyekről előre gondoskodni.

Több mint szerelem 10 és 17 lejes helyárakkal. Az utóbbi évek egyik legragyogóbb vígjátéka a Több mint szerelem kerül színpad szombaton délután 4 órákor első alkalommal 10 és 17 lejes helyárakkal. Erre az előadásra már egész héten olyan nagy volt az érdeklődés, hogy tanácsos lesz jegyekről előre gondoskodni.

Az ember tragédiája hetedszer. Vasárnap délután 4 órákor lesz a hetedik előadása. Az ember tragédiájának ebben a játék ciklusban. Eddig 6805 nézője volt. Az ember tragédiája előadásainak, ez olyan művészeti és közönség siker, amilyenre a konjunkturalis színházi szezonban sem volt példa. A vasárnap délutáni előadást rendes helyárakkal mellett tartják meg.

Nagyszabású hangversenyt rendez a Zenekonzervatórium f. hó 10-én este fél 9-kor a római kat. főgimnázium díszter-

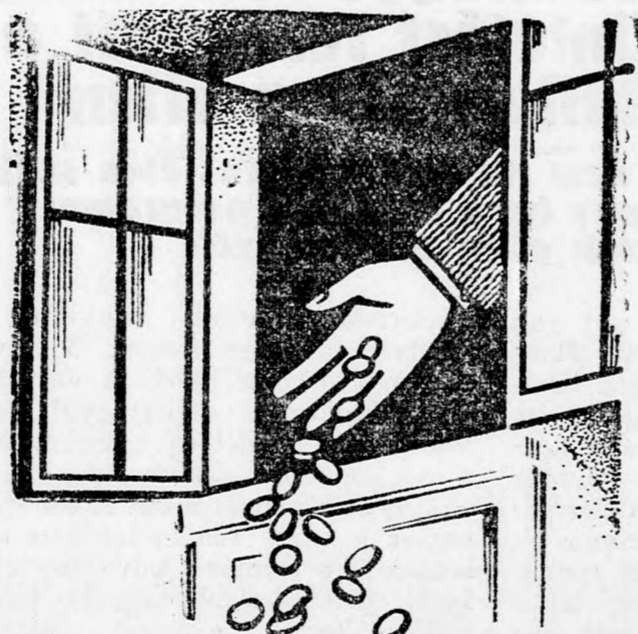
mében, 50 tagú zenekar, az Opera kitűnő fuvóstagjaival együtt, előadja: Beethoven csodaszép és a világvárosok kedvenc szimfóniáját, a Pastorált (4 tétel) és a híres Es-dúr zongoraversenyt. B. Zsembery Elvira művész nő briliánsan, mesterialatos, remek suitje következik és végül K. Weber népszerű Oberon nyitánya. Vezényelnék a kitűnő Zsizsmann Rezső és Lázár I. karmagyok. Ritka művészeti esemény lesz e koncert, amit valóban érdemes lesz meghallgatni. A várható torlódást elkerülendő, jegyek előre is válthatók: a Konzervatóriumban, Str. I. Manik 9., I. emelet, d. u. 3—fél 5-ig.

ROMÁN OPERA MŰSORA:

Péntek este 8 órákor: Rigoletto.
Szombat d. u. 3 órákor: Traviata.
Vasárnap d. u. 3 órákor: Hoffmann meséi

A cluj-oradeai társulat harmadik játék ciklusának megnyitó műsora:

Pénteken este fél 9 órákor: Csipetke. (Operett-újonság másodszor.)
Szombaton délután 4 órákor: Több mint szerelem. (10 és 17 lejes helyárakkal.)
Szombaton este 9 órákor: Csipetke. (Harmadszor.)
Vasárnap délelőtt 11 órákor: Tessék beszállni. (10 és 17 lejes helyárakkal.)
Vasárnap délután 4 órákor: Az ember tragédiája. (7-edszer.)
Vasárnap este 9 órákor: Csipetke. (Negyedszer.)

KIDOBJA PÉNZÉT AZ UCCÁRA, AKI SILÁNY LÁMPÁT VÁSÁROL.

A világitási költségnek mindössze 6%-át teszi ki az izzólámpa ára, míg 94% áramköltségre esik. A silány lámpa azonban jóval több áramot fogyaszt.

A silány lámpa tehát nagyon drága mulatság még akkor is, ha a lámpát ingyen osztogatják és nem kerülne pénzbe.

Pénzért tehát olcsó fényt akkor kap, ha a kitűnő minőségű gazdaságos „TUNGSRAM“ izzólámpát használja.

TUNGSRAM

SELECT-MOZGÓ MŰSORA

Péntek 3, 5, 7 és 9 órákor:
Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor:
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor:

VIII-ik Henrik magánélete. Renakivül: film, Biró Lajos kézirata nyomán, rendezte Korda Sándor. Főszerepben: Charles Laughton.

URANIA-MOZGÓ MŰSORA

Péntek 3, 5, 7 és 9 órákor:
Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor:
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor:

Szivek melódiaja, ragyogó kiállításban becsü operett, Schubert Ferenc zenéjével, főszerepekben: Martha Eggerth, Hans Járay.

RÁDIÓ MŰSOR

Péntek, március 9.

Bucuresti. 17: Rádiózenekar: 18: Beszélő újság. 19: Előadás. 19.20: Lemezek. 20: Filharmonikus hangv. 21.45: Beszélő újság.

Budapest. 6.45: Torna. 10: Felolvasás. 12.05: Szalonzenekar. 1.30: Szimf. hangv. 5: Hangf. 6: Gyorsírótanfolyam. 6.30: Sportközlemények. 6.40: Zongora. 9.20: Zenekari hangv. 10: Időjárás. — 10.45: Cigányzene.

Bécs. 20.35: Lortzing humora.
Berlin. 21.20: Schubert zene.
Heilsberg. 20.15: Beethoven hangv.
Varsó. 20.15: Filharmonikus hangv.
Milánó. 21: Szimf. hangv.
Róma. 20.45: Zenekari hangv.
Prága. 20.30: Jazz.
Pozsony. 19.20: Fuvószene.
Zágráb. 21.30: Tenordalok.

Szombat, március 10.

Bucuresti. 19.20: Lemezek. 19.45: Felolvasás. 20: Ének cselló- és zongorakísérettel. 20.50: Kézzongorás játék. — 21.45: Ének zongorakísérettel.

Budapest. 6.45: Torna. 10: Felolvasás. 1.15: Pontos időjelzés, időjárás. 1.30: Ének hegedűkísérettel. 2.40: Hírek. 6: Mit úze na rádió? 7.10: Kis színpad. 7.50: Szalonzenekar. 19.25: Időjárás. 10.30: Grammfón.

Bécs. 20: Operett.
Berlin. 20.10: Suppé, Müllöcker, Zeller, Strauss operettjeiből.
Lipce. 17.50: Gitárzene.
Varsó. 21.20: Chopin művei zongorán.
Milánó. 20.40: Operett.
Prága. 22.15: Lemezek. 22.30: Jazz-dalok.
Pozsony. 20.05: Cselló.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri kintlandó egy asó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apró hirdetés 20 lej. Aláíráskérésnek 30 számlát kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelleg levelet csak egy továbbítunk ha portobélyeg mellékelve van.

150—200.000 lejhez társat keresek rentábilis, adósságmentes régi engrosüzlet-hez családi okok miatt. Esetleg átadó. Cím a kiadóban.

Eladó a Spielmann Arthur-féle has fűszerüzlettel, kocsmával és gabonarártárral. Cím: Spielmann Arthur Rezoare (Velcher de Câmpie), posta Măhes.

Országút melletti községben forgalmazás üzlet, családi okok miatt, előadó. Értekezetheti Str. Traian 16.

Római tanítást kíváló módszerrel 6 órákonnyvelést, román, német levelezést jótányosan vállalok. Cím a kiadóban.

Fiatl mérlegképes könyvelő, több évi faszakmai gyakorlattal, állást keres szerény igényekkel. Cím a kiadóban.

Cal. Reg. Ferdinand 82. házban uccsai emeleti modern 4 szobás lakás május 1-re kiadó. Értekezni udvaron Lébnél, vagy ügyvédi irodában: Vlahuta 3, udvar földszint 4.

Ajurozógép alig használt, sürgősen és olcsón eladó. Cím: Terkeltaub Mihály Oradea, Piata Mihai Viteazul 5.

— Francián Hitler sziszter ter uralomraj zsidók ellen i változata volt Kat a zsidó tu Kat és üzletek sítottak. Ezt a lással, hogy a rendszerrel kereskedők bo rendelet után jobboldali lap tak kifejezést ben érzett rok pányt indított követték a berendezett ú most Párizsba „sikeres“ eredu Kormány egy be, amely szer üzleteknek há témiök más szünniök

— Temetik donból jelentik zet jelentékeny hét alatt. A mentése szerint ként a munka centrumokból acélpár term 1930 márciusa nyen emléked vasutat a for deséről adnak

— Meghalt Londonból jel ban egy műtér az angol női Smith, az ang vezetője. Aital kedgü nő. Retté volt, szemszálltal és a legm Gyakran dolgo tuda magát r nek öltözve ny volt a londoni

— A kongr torája. A cluj egy már rég é tározta, hogy mevelésést esti khatatosan elő kurzusok keres közepeiskolai he nek azon célbe zsidóság tanít részt, hogy a b első élet minde elsajátíthatásák hittestvéreinke oél szent, hogy kat azzal, hogy moncaikat kur síték, hogy e gyenek a jelen gó Am Haara endő harcunkk kezni lehet a Reg. Ferdinand dán este 8 óra kalmával. Kle

— Sétapálc egy különö a Egy itteni ki ember különö Bemutatta eg ményét, 1400 ember, ellenté sem visel sétá levő gyűjtőne ezeltt Európ főleg Angliát kás és elhatá val fog, lega Amikor azutá más, különb kedvet kapott pálcá vásárlá után mindjót zatosságot ughogy rövi már nem tud mutatni. Ekk rendszeresen pálcákat és n volt hozzá, a arra haszná példányokat a világ mind rü, hol fantas ser.

HIREK

— Franciaországban is tért hódít a Hitler szisztéma. Párizsból jelentik: Hitler uralomrajutásának első idejében a zsidók ellen indított hadjáratának egyik változata volt az, hogy „átszervezte” azokat a zsidó tulajdonokat képező áruházakat és üzleteket, amelyek egységáron árusították. Ezt tette pedig azzal az indoklással, hogy a zsidók ezzel az „egységár” rendszerrel lehetetlenné teszik az árja kereskedők boldogulását. A németországi rendelet után nemsokkal a franciaországi jobboldali lapok hasábjain keresztül adták kifejezést Hitler rendeletével szemben érzett rokonszenvének. Sajtókampányt indítottak, amelyben éles hangon követelték a kormánytól az egységárra berendezett üzletek megszüntetését. Mint most Párizsból jelentik: a sajtókampány „sikeres” eredménnyel járt, amennyiben a kormány egy új rendeletet léptetett életbe, amely szerint az egységáron dolgozó üzleteknek három hónapon belül át kell térniük más rendszerre vagy meg kell szűnniük.

— Temetik a pangást Angliában. Londonból jelentik: Az angol gazdasági helyzet jelentősen javult az utolsó néhány hét alatt. A munkaügyi minisztérium jelentése szerint közel kétszáz ezerrel csökkent a munkanélküliek száma. Az ipari centrumokból is javulást jelentenek. Az acéltipar termelése a legnagyobb volt 1930 márciusa óta. Ugyancsak jelentősen emelkedett a gyapjúkivitel is. A vasutat a forgalom tetemes megnövekedéséről adnak számot.

— Meghalt a női Sherlock Holmes. Londonból jelentik: Negyvenéves korában egy műtét következtében meghalt az angol női Sherlock Holmes: Jane Smith, az angol női rendőrtisztület egyik vezetője. Általában úgy nevezték: a vasdedű nő. Rettenthetetlenül bátor asszony volt, szemszállt a legészantabb banditákkal és a legnagyobb sikereket aratta. Gyakran dolgozott állótözetben. Remekül tudta magát maszkirozni. Sokszor férfinek öltözve nyomozott és valóságos réme volt a londoni alvilágnak.

— A kongresszusi hitközség Talmud-törője. A cluj-i izr. hitközség iskolaszéke egy már rég érzett hiány pótlására elhatározta, hogy a serdülő ifjuság vallásos nevelését esti kurzusok rendezése által hathatósan előmozdítani akarja. Ezen kurzusok kereskedő és iparos tanoncok, középiskolai hallgatók számára rendezték azon célból, hogy velük egyrészt a zsidóság tanításait megismertesse, másrészt, hogy a hallgatók gyakorlati vallásos élet minden szükségletét és kellékét elsajátíthassák. Felhívjuk tehát mindazon hittestvéreinket, akiknek a fent vázolt céll szent, hogy támogassa Talmud-törőket azzal, hogy gyermekeiket, illetve tanoncaikat kurzusaink látogatására lelkesítsék, hogy ezáltal is segítségünkre legyenek a jelenleg kétségbeesetten dühöngő Am Haaraizirt ellen ilyformán felveendő harcunkban. A kurzusokra jelentkezni lehet a hitközségi irodában (Cal. Reg. Ferdinand 54.) vagy a hétfőn és szerdán este 8 órakor tartandó kurzusok alkalmával. Klein Gyula iskolaszéki elnök.

— Sétapálcából kiállításat rendezett egy külön angol. Párizsból jelentik: Egy itteni kis szállóban egy amerikai ember különös kiállításat rendezett. Bemutatta egészen egyedülálló gyűjteményét, 1400 sétapálcát. Az amerikai ember, ellentétben az európaival, sohasem visel sétapálcát. Ezért a szobán levő gyűjtemény, amikor tíz esztendővel ezelőtt Európában járt, feltűnt ez a főleg Angliában még mindig divó szokás és elhatározta, hogy ő is sétapálcával fog, legalábbis Európában járni. Amikor azután sétapálcával kezében más, külön embernek érezte magát, kedvet kapott második, sőt harmadik pálcá vásárlására. A továbbiakban azután mindjobban megszerette a változatosságot a sétapálcá viselésében, úgyhogy rövid idő múlva a kereskedők már nem tudtak neki ujjfajta pálcákat mutatni. Ekkor határozta el, hogy rendszeresen gyűjti a különleges sétapálcákat és minthogy ideje és pénze is volt hozzá, az egész utolsó évtizedét arra használta fel, hogy részben kész példányokat gyűjtsön, részben pedig a világ mindenféle fűjából, hol egyszerű, hol fantasztikus pálcákat készíttesen.

— Istentisztelet: A (Ferdinánd király uti) Regele Ferdinand uti nagy zsinagógában folyó hó 9-én a péntek esti istentisztelet negyed 7 órakor kezdődik. Az istentisztelet keretében Klein Eljáhu h. rabbi ur beszédet mond.

— ÉRTESÍTÉS! Felhívjuk a Cur Salom társaság összes jegyzőinek figyelmét arra fontos körülményre, hogy a Cur Salom társaság folyó évi április hó 8-án illetve 18-án Haifában közgyűlést tart. Felkérjük mindazon jegyzőinket, akik rövidesen Palesztinába utaznak és folyó évi április hó 8-18 között még ott fognak tartózkodni, hogy azt a körülményt a Cur Salom aradi irodájával, — Arad Hotel Crucea Alba — haladéktalanul közölni sziveskedjenek. Cur Salom Iroda Arad.

— Az Állami Osztalysorsjáték 5-ik osztályának huzási eredményei 1934 március hó 8-án, a 9-ik huzási napon. 150.000 lejt nyert: 12237, 100.000 lejt nyert: 59096, 70.000 lejt nyert: 73939, 50.000 lejt nyertek: 38847, 57462, 20.000 lejt nyertek: 5359 és 25355 és még 1618 nyermény 15.000 lejt és 5500 lejt között.

— Lipót belga király rádióbeszéde a belga néphez. Brüsszélből jelentik: III. Lipót belga király rádióbeszédét intézett az ország népéhez, amelyben megköszönte a belga népnek azt az őszinte együttérzést, melyet apja halála alkalmából az uralkodóházzal szemben tanúsítottak.

— Csehszlovákiába tilos a német filmek bevitel. Prágából jelentik: Csehszlovákia minden téren kifejezést ad Hitler Németországról szemben érzett ellen-szenvének. Csak nemrég számlánkba a csehszlovák postai igazgatóság azon rendeletéről, amely megtiltja a Németország-ból érkezett „Heil Hitler” felirású küldemények továbbítását. Ujabb prágai jelentés arról számol be, hogy Csehszlovákiába nem engedik be többé a német filmeket.

Sokezer hires REGÉNY, SZAKKÖNYV 10-éd árban Lepage

— nál Cluj. Kérje az árászállítási akciók teljes jegyzékét Lepage-től Cluj.

— Visszavonul a lengyel miniszterelnök? Varsóból jelentik: Lengyel politikai körökben az a hír terjedt el, hogy Jedrzejewicz lengyel miniszterelnök közlebről visszavonul a kormány éléről. Egylegöre még nem tudni, hogy ki lesz az utóda. Az a hír terjedt el, hogy esetleg Beck ezredes jelenlegi belügyminiszter kapja meg a miniszterelnöki megbízatást.

— Csődbe ment a legmerészebb new-yorki spekuláns. Londonból jelentik: Jesse Nivermore, a newyorki értéktőzede legmerészebb spekulánsa önkéntes csőd-eljárást kért önmaga ellen. A passzívák összege 2250 millió dollár, az aktívákat ezzel szemben 180 millió dollárra becsülik.

— Kanada négyszázéves. Az idén van négyszáz éve annak, hogy Jacques Cartier felfedezte Kanadát. Ennek emlékére az év augusztusában és szeptemberében nagy ünnepségeket fognak tartani Kanadában. Franciaországban külön bizottság alakult a francia Cartier emlékének ápolására. A bizottság az ünnepségek alkalmából külön hajót fog indítani Kanadába.

— Nincs többé ingyen halottégetés a bécsi krematóriumban. Bécsből jelentik: A Neue Freie Presse értesülése szerint a bécsi krematórium üzemét nem szüntetik meg. A város tulajdonát képező krematórium továbbra is üzemben marad és változás csak annyiban áll be, hogy az úgynevezett „ingyen halottégetés” a jövőben nem érvényes el, hanem eltemetik. A jövőben a krematórium csak a rendes díj fizetése ellenében vállal halottégetést.

— Lebontják Sztabul bazarnevedét. Konstantinápolyból jelentik: A város egyik látványosságát, a híres Grosso-bazár, amelynek megreformálását egyelőre idegen sem mulasztotta el, csakánv alá került. A szűk utcák utveszítője körüli épült árusító bódék, a timükusan keleti áruházak nagy része összeomlásal fenyeget, viszont a kereskedőknek nincs pénzük a tartozásokhoz, ezért a város vezetősége elhatározta, hogy az egész városrészt lebontatja. Több mint egy névzettközméren terül el a Grosso-bazár, amelynek csak néhány jellegzetes épületét hagyják meg emlékül.

Nagy műsoros teadélutánt rendez a Regal kávéház tulajdonosa a zsidó iparosok aggmeháza javára f. hó 11-én, vasárnap délután 4 órai kezdettel. Minden előkészület megtörtént arra nézve, hogy a közönség jól szórakozzon. Kéretik Cluj város zsidó társadalmá, hogy ezen a jótékony célú rendezvényen minél nagyobb számban megjelenjen sziveskedjenek.

— Esküvő hordágyon. Kopenhágából jelentik: A napokban itt különös körülmények között ment végbe egy esketés. A mátkapárt a templomba menet gépkocsiszerencsétlenség érte. A vőlegény csupán jelentéktelen sebesülést, míg a menyasszony combtörést szenvedett. A fiatal leányt beszállították a mentőkhöz, itt azonban nagy fájdalommal ellenére kijelentette, hogy ragaszkodik az esketéshez. Ezért hordágyon a templomba szállították, a vőlegény letérdelt melléje és a pap így megszentelte a frigyot. A ceremónia után a fiatalasszonyt szanatóriumba szállították.

— Letartóztattak egy német evangélikus szuperintendensét. Magdeburgból jelentik, hogy Jordan evangélikus lelkészét a Jerichow kerület szuperintendensét felsőbb utasításra letartóztatták és a Magdeburg melletti Burg rendőri fogházába zárták. A letartóztatás oka az, hogy a vad szerint Jordan szuperintendens egyházi beszédében tiszteletlenül beszélt a harmadik birodalomról.

— Tizenhét és fél kilométeres magasságot ért el a leningrádi sztratoszféra ballon. Párizsból jelentik: Hirt ádtunk arról, hogy a leningrádi repülőtéren sztratoszféra-ballonnal kísérleteznek, melynek gondolatjában csak önműködő műszereket helyeztek el míg ember nem szállt fel a ballonnal. Uj híradások szerint a tegnapi felszállásnál 17 és fél kilométeres magasságig emelkedett a ballon. Az önműködő műszerek emberi beavatkozás nélkül elvégezték méréseiket s a ballon rádióadója is zavar nélkül volt fogható. Orosz szakértők remélik, hogy a ballon fel fog jutni 25 kilométeres magasságra is.

— Ausztriában betiltják a borravalót. Bécsből jelentik: A kormány a legközelebbi napokban szükségrendeletet bocsát ki a borravalórendszer betiltására. A borravaló helyett, olasz mintára, tíz százalékos felárat számítanak fel mindazokon a helyeken, ahol eddig szokásos volt borravalófizetés.

— Tilos a himalája — tizennyolc évig. Londonból jelentik: Bombayi jelentések szerint a Himalája hegyláncait legalább tizennyolc évig nem szabad többé átrepülni. A tibeti hatóságok az új dalai láma kiskorúságának tartamára, vagyis tizennyolc éven át me gakarják tiltani, hogy bárki is expedíciót szervezzen a Himalája megmászására, vagy megpróbálja átrepülni a világ legmagasabb hegyláncát. A tibeti főpapok ugyanis azzal magyarázzák a Himalája vidékén pusztító leontóbbi földrengéseket, hogy az istenek meg akarják büntetni a tibeti népet azért, mert megengedte az idegeneknek a természet szentségeinek megbecsületését.

Március 31-én bírói árverésen Satu-Maren a központban fekvő megfelelő épületekkel, felszereléssel ellátott üzemenes

jéggvár eladatik

előnyös fizetési feltételekkel. Információt ad a Szatmárvármegyeli Tptár Rt. Satu-Mare.

— Beduinok megölték két világláró újságíró. Bagdadból jelentik: Egy beduin törzs meztamadott és logyilkolt két világláró fiatalembert, akik vitorlás csónakokon akarták a világot beutazni. May Rudolf düsseldorfi szülötésű német újságíró egy Fisher nevű amerikai kollégája társaságában vitorlás csónakon Bagdadtól 160 kilométernyire délre fekvő halászfaluban akarta az északat tölteni. A csónakot partra vonták és sátrat vertek. Bensuszlótt beduinok körülvették a sátrat és többen közülük bemettek a fiatalemberekhez, akikből gyufát kértek. A két újságíró bizalmatlan volt a gyanús viselkedő beduinokkal szemben és meataadták a kérés teljesítését Erre a beduinok Fishert agyonlőtték. A szerencsétlen fiatalember súlyos fejsérvél halten terült el. May Rudolfot alsótestén érte az egyik beduin golyója. A német fiatalember egy közeli halászfaluba vonszolta magát, mire azonban orvosi segítség érkezett, már ő is meghalt.

NAPRÓL NAPRA

A kifogásolt Rasputin-filmmel kapcsolatban ezer per fog indulni Amerikában azon filmszínházak ellen, amelyekben a filmet előadták. A kártérítési követelések egymillió dollárra tehetők.

Párizsból jelentik, hogy március 11-én újra színre fog kerülni a Comédie Françaiseben Shakespeare Cariatlanusa, amelyről az a hír terjedt el, hogy kormányutasításra vették le a műsorról s többé elő nem adható.

Morle Oberon filmszínész, a VIII. Henrik című filmben Boleyn Anna megszemélyesítője egyik hollywoodi filmgyártól szerződöttesít ajánlatot kapott. A filmszínész nem kíván Hollywoodba költözni, Londonban marad.

Színházi lapok közlése szerint Hollywoodban közelebről megkezdik az Antonius és Cleopatra című film felvételeit. A filmet Cecil B. de Mille fogja rendezni.

Az UFA e hét folyamán megkezdte a Csárdáskirálynő c. Kálmán-operett filmfelvételeit. Francia verziót is fognak készíteni a filmből.

Jeritza Bostonban operettszercepre szerződött. El fogja játszani az Anna című operett címszerepét.

John W. Hicks, a Paramount alelnöke a német birodalmi fővárosban tárgyal. Berliin tanácskozásai befejeztével az alelnök Párizsba utazik.

Üdít és szepil

Germandrée

Juder és Crém

— Kutatják a vörösszínű források és tavak titkát. Az Egyesült Államok New-Mexikó nevű államában, amely Mexikóval és Texaszal határos, rejtőz területek még ismeretlen a tudomány előtt. Olyan területen, amely körülbelül akkora, mint Németország, félmilliónál kevesebb ember lakik, akik közül huszezer az indián. Keveset tudnak arról a vidékről, de azt már megállapították, hogy egyik jellegzetessége a White Sands-kerületben a sok vörösszínű forrás és tó. Ha a vörös vizet kiveszik a forrásból, akkor egy idő múlva ezt a színt elveszti és áttetszően tejszínűvé lesz, de ez a szín sem marad meg, hanem végül olyan lesz a folyadék, mint a rendes víz. A görösövi vizsgálat rendkívül sok szabad szemmel nem látható élőlény jelenlétét állapította meg, sokat közülük eddig nem ismert a tudomány. A különösképpen kis testek egyike sem volt vörös és nem is volt benne vörös szín, úgyhogy a vörös szín nem tőlük eredhetett. A színe eredetének kikutatása tehát rejtélyt oldana meg. A megoldás nehézségét fokozza az, hogy a különböző források és tavak ugyan egyformán karminvörösek, de ez a szín nem mindig egyformán tartós, hol hosszabb, hol rövidebb idő után változik. Találtak olyan tavat is, amelynek egyik részén tejszerű átmeneti szín mutatkozott, míg egyebütt, főleg a széleken a víz egészen karminvörös. Most az új mexikói állami vegytaneti intézet elhatározta, hogy utána jár a rejtélyes természeti tünemény okának.

Barna Könyv. Ha a világeseményeket meg akarja érteni, el kell olvasnia ezt a könyvet, amely majar nyelven mutatja meg. Ára 40 lej, plus 10 lej portaköltség. Fapható az Uj Kelet könyvtárában.

március 9.

MUSORA

kor:

kor:

kor:

agánélete. Renájos kézirata nyoma Sándor. Főszeghton.

MUSORA

kor:

kor:

kor:

nagyogó kiállítás Bert Ferenc zenésen: Martha Eg-

MUSOR

cius 9.

zenekar: 18: Bes. 19.20: Lemezek. 21.45: Beszél.

10: Felolvasás. 30: Szímf. hangy. Gyorsirótanfolyam. 6.40: Zongora. 10: Időjárás.

humora.

thoven hangy.

monikus hangy.

hangy.

hangy.

szene.

dalok.

cius 10.

mezek. 19.45: Fél-szellő- és zongora-zongorás játék. — sérettel.

10: Felolvasás. 10: Időjárás. 1.30: 2.40: Hírek. 6: Kis színpad. 7.50: Időjárás. 10.30:

Miljökcker, Zeller,

zene.

művel zongorán.

ezek. 22.30: Jazz-

10.

RÓ

TESEK

ny asó 2 lej, vasty-
kisebb apró híre-
söknök 30 százaláb
detések díja előre
let csak egy tovább-
g mellékelve van.

társat keresek ren-
s régi engrosüzlet-
tt. Esetleg átadó.

Arthur-féle ház
ával és gabonarak-
ann Arthur Rezoare
posta Mihos.

községben forgalmas
att, előadó. Értekez-

váljó módszerrel és
német leveztést jst-
n a kiadóban.

könyvelő, több évű
al, állást keres sze-
a kiadóban.

nd 82. házban uccsá-
rón lakás május 1-re
aron Lébnél, vagy
ahuta 3, udvar föld-

használt, sürgősen
Terkeltaub Mihály
Viteazul 5.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Taxa postală
plătite în num.
No. 224713-929.

16. Telefon: 9-77. El
Havonta 110, negy
évre 600, egészévre
földre: Havonta 2,
félévre 12, egészévre
detések díjazás sz
KELET az erdély
ssidóság egyetlen n
keink utányomása
rás megjelölésével

„Élni akarunk, tehát dolgoznunk kell“

A király a világbéke és a produktív munka fontosságát hangsúlyozta a válaszfeliratot átnyújtó küldöttségnek

Tatarescu hosszú életet és eredményes munkát jósol a liberális kormányoknak

Bucuresti, március 8. A kamara küldöttsége ma nyújtotta át az uralkodónak a szokásos ünnepi formák keretében a válaszfeliratot. Az uralkodó ebből az alkalomból beszédet intézett a kamara tagjaihoz, amelyben többek között a következőket mondotta:

A király a nemzet összefogásáról

„Nagy felelősség nyugszik a képviselőházon. A legjobb módszer arra, hogy az ország érdekeinek használatára olyan törvényeket hoz, amelyek bármilyen csekély mértékben is enyhítik a lakosság helyzetét. A magam részéről bizalmat várok a nemzet képviselőitől és a fényes jövőben való hitet, ami csak a feltétlen nemzeti összefogás által hozható létre.

Ugyanolyan nehézségekkel kell megküzdenie az országnak, mint a 75 évvel ezelőtt keresztülvitt egyesülésnél, egy minden áldozatra kész hazafiság szem előtt tartása azonban biztosíthatja a szilárd gazdasági és morális jövőt.“

„Élni akarunk, tehát produktív munkát kell végezzünk“

Félegy órákor a szenátus küldöttsége jelent meg a megszavazott válaszfelirattal az uralkodó előtt. A király a szenátoroknak így válaszolt:

„Az egész világ súlyos gazdasági krízis karmaiban vergődik, amely válság sajnos Romániát sem kímélte meg. Azo ország élén állók nagy felelősséget viselnek a vállaikon, mert a közvélemény sörögős és hasznos tevékenységet vár el tőlük. Azok a gazdasági és morális problémák, amelyek a helyzetet uralkodó, tényleges erőfeszítéseket követelnek, de mi élni akarunk és ezért produktív munkát kell végezzünk.

A morális feladat már sokkal könnyebben keresztülvihető. Az a folyamat, melynek következménye Románia kiváló miniszterelnökének, Ducának elvesztése volt, csak egy hosszas lábbadozás a háború utáni Európának, amelyből azonban ki fog gyógyulni.“

A király ezután Románia külpolitikájáról beszélt és kijelentette, hogy az általános krízis megoldására az egyetlen lehetséges eszköz a béke.

Végül kifejezte abbéli reményét, hogy a szenátus tapasztalatokban gazdag tagjai el fogják tudni végezni a reájuk váró feladatokat és meg fogják hozni az adósságokra vonatkozó törvényt, amely az általános egyenlőség elven kívül hivatva van egy terhes multat likvidálni és egy új, biztos gazdasági jövőt létesíteni.

Tegnap este a többségi képviselők értekezletet tartottak, amelyen Tatarescu miniszterelnök nagy beszédet mondott. A miniszterelnök hangsúlyozta, hogy a parlament munkálatai végre konstruktív fázisba juthattak. A konstruktív munkát olyan okok hátráltatják, amelyekért nem a kormánypártot terheli a felelősség. De meg kell tenni minden erőfeszítést, hogy a többségiek azt a programot, amelynek alapján megválasztották őket, véghez is vörék.

Madách: Ember tragédiája. Propagandakiadás Zichy Mihály képeivel. 90 lej egészvászonban. Kapható az Uj Kelet könyvsztályában az összeg és portó költség előzetes beküldésével vagy utánvétellel.

„Birjuk a korona és az ország bizalmát — mondotta a miniszterelnök — és sz a törekvés kell szemünk előtt legyen, hogy méltóak legyünk erre a bizalomra. Végül hangsúlyozta a miniszterelnök azt a reményét, hogy pártjának hosszú kormányzásban lesz része és azt is remé-

li, hogy ez a kormányzás eredményes lesz az ország érdekében.

A parlament munkaprogramjának ismertetése után hangsúlyozta annak fontosságát, hogy napi két ülést tartson a parlament, hogy feladatát el tudja végezni.

Egy rejtélyes haláleset körülményei a parlament előtt

Bucuresti, március 8. A kamra délutáni ülésén napirend előtt Bratianu Dinu szólalt fel és javaslatot adott elő, melyben kéri Duca övegyének élete végéig havi 50 ezer lej nyugdíj megállapítását 1934 január 1-től kezdve. Ez a nyugdíj a pénzügyminisztérium költségvetésében szerepel. Slavescu pénzügyminiszter a kormány nevében elfogadja a javaslatot, amit a pártvezérek hozzájárulása után megszavazták.

Cioloac képviselő kérdést intéz a pénzügyminiszterhez, igaz-e, hogy a Banca Nationala 1 milliórd lej összegű segítséget nyújt Blank Aristidnek akkor, amikor egészen szegény emberek a legkisebb segítséghez sem tudnak hozzájutni.

Condruș kormánypárti elmondja azokat a tapasztalatokat, amiket Constantában mint újságíró az olasz hajó elsüllyedése körül szerzett. Kéri a mentőmunkálatokban résztvevő román matrózoknak a kiüntetését.

Serdiciu lupista szövetségi azokat a román tüntetéseket, amelyeket Sibuban rendeztek a szászok közigazgatási befolyása ellen.

Petroviciogopárti pártvezér minapi beszédének kiegészítéseképpen felvilágosításokat kér a holtan talált Ciometi vasgárdista halálának körülményeiről. A Duca eleni merénylet utáni napokban egy Negrescu nevi rendőrspektor tartóztatta le Ciometit s azután nemsokára egyik külvárosban halva találták Szigoru vizsgálatot kért a rendőrspektor ellen s kéri, hogy derítsenek világosságot erre az ügyre.

Antonescu igazságügyminiszter határozott hangon visszautasítja azokat a gyanúsításokat, amelyekkel Petrovici a román igazságszolgáltatást illeti. Csodál-

kozik, hogy Petrovici hogyan állhat azoknak az oldalára, akik a Duca merénylet gyanúsítottjaként kerültek fogságba.

Iamandi belügyi államtitkár igen gunyos hangon beszél arról, hogy Petrovici, aki komoly professzor, hogyan állhat Gogának a hatát mögé. Elmondja, hogy december 30-án éjjel találták meg Ciometiék a holttestét és a körbontani intézkedésbe szállították. Az ügyesség megindította a vizsgálatot, de nem udták megállapítani, hogy gyilkosságról van-e szó, vagy öngyilkosságról.

Argetoianu egy gunyos közbeszólására Iamandi azt válaszolja, hogy Argetoianu belügyi miniszterisége idején több ember tűnt el nyomtalanul.

— Talán maga úgy szokott gyilkolni, hogy nyomokat hagy hátra? — mondotta Argetoianu.

Iamandi kijelenti, hogyha a kormánynak tudomása van bűnügyről, akkor sürgeti a legszigorubb eljárást és rajta van azon, hogy a bűnösök megkapják büntetéseiket. Semmit véka alá nem kíván rejtetni.

— Azt hiszi maga, mondja Argetoianu felé —, hogy egy kormány, amely erős nek érzi magát, nyugodtan eltűrheti a rend felforgatását.

Kijelentette, hogy minden eszközzel megvédi a rendet. Petrovici lehet jó tanár, de rossz politikus s a legnagyobb csodálkozását fejezi ki, hogyan kerülhet egy ilyen ember annak a szolgálatába, aki diktátor szeretne lenni. Az egész ügynek a parlament elé hozását választási rek lámnak tekinti. Ez az ügy nem idevaló, hanem az igazságszolgáltatás elé.

Franciaország elismeri az Olaszország égisze alatt alakuló dunai állam-szövetséget

Lényegesen enyhülő atmoszférában indulnak a római fanészközások

Cluj, március 8. Olaszországnak a dunai államok szövetségére vonatkozó tervej és a francia álláspont között mára fel tűnő közeledés jött létre, amely diplomáciai körök megítélése szerint sorsdöntő jelentőséggel bír a középeurópai helyzet további fejlődésére. A tegnapi párizsi tanácskozások arra engednek következtetni, hogy Franciaország a kisanant és a maga érdekei szempontjából már

nem tartja fenyegetőnek az olasz-osztrák-magyar államszövetség létrejöttét, amelynek végső fokozata az a

magyarázata, hogy az utóbbi napokban Franciaország és Olaszország között lényegesen elsimultak a külpolitikai ellentétek.

Ha ez korántsem is jelenti azt, hogy a két nagyhatalom európai aspirációi közös platformra kerültek, annyi bizonyos, hogy a dunai államok sokat vitatott problémája a ma már kétségteletlenül nyilvánvaló politikai enyhülés következtében a megoldás felé közeledik.

Bécs, március 8. Lapjelentések szerint osztrák hivatalos helyen számolnak azzal, hogy Franciaország nem fogja megaka-

dályozni az olasz Duna-terv megvalósítását, miután biztosítékokat kapott arra, hogy az együttműködés nem fog irányulni egyetlen másik állam ellen sem. A lapok azt a reményt juttatják kifejezésre, hogy sikerül megtalálni az együttműködés útját a kisananttal is.

Ezt erősíti meg az a párizsi jelentés is, mely szerint De Chamberun római francia nagykövet elutazott a francia fővárosból Rómába. A lapok értesülései szerint a nagykövet azt a megbízást kapta,

közölje az olasz kormányférfiakkal, hogy Franciaország kész együttműködni az olasz középeurópai tevékenység megvalósításában Olaszország érdekeiben.

Felkínést keltő azonban az az érdeklődés, amellyel a hitlerista Németország viselkedik a tárgyalások iránt. Mint Rómából jelentik, von Papan helyettes kancellár március 14-én az olasz fővárosba érkezik a máltai lovagok római összejövetelére. Von Papan római tartózkodása egybeesik a hármás miniszterelnöki eszmecserevével.

Von Papan római utazása

Parizs, március 8. Az Excelsior szerint nem véletlen, hogy von Papan német helyettes kancellár éppen a római hármás miniszterelnökkel találkozó időpontjában érkezik az olasz fővárosba. A németeket aggasztják az olasz tervek és Papan tájékozódást kíván szerezni az olasz szándékról.

A londoni Daily Telegraph is azt a meggyőződését hangoztatja, hogy a német helyettes kancellár

nem annyira a máltai lovagrend gyűlésére érkezik Rómába, mint inkább politikai eszmecsereket óhajtaná folytatni.

A lap szerint Németországban nyugtalanítást kelt az olasz-német viszony fokozódó feszültsége és az a hír is, hogy a Vatikán nincs megelégedve a konkordátumnak Németországban nem kielégítő módon történt végrehajtásával.

Prága, március 8. Politikai körökben élénk kommentálják azt a hírt, hogy Mussoliniban meg van a hajlandóság a kisananttal való együttműködésre. Megállapítják, hogy a német veszedelem növekedésével a kisanant nemzetközi viszonylatban az eddiginél is nagyobb súlyt kapott.

Több lap megállapítja, hogy prágai irányvadás körökben határozott enyhülés észlelhető az olasz középeurópai tervvel szembeni állásfoglalás terén. Most már valószínű, hogy Csehszlovákia nem fogja ellenezni a stressai tanácskozások alapelvein felépült olasz középeurópai megoldást.

— *A ma esti Rigoldató operaelőadás* Pia Zguriadescu, a kiváló fiatal énekesnő jótessza Gilda szerepét. Az énekesnő partnerei Stefanescu-Goanga és Spatanu lesznek.

Thomas Mann: Jakob, Jakob, a bibliai ósáta, az ó-testamentumnak a rejtélyes és bonyolult alakja áll Thomas Mann új remekművének középpontjában. A ravasz üzletember, aki tal leucseért vásárolja meg az elsőszülöttség jogát s furfangos eszejél csalja ki atyja áldását, a tisztelretremítő pátriárka, aki tizenkét fiúnak ad életet s legendás gazdagságra tesz szert, az álomlátó költő, az égi lajtorja álmanak álmodója egyesül ebben a csodálatos figurában. A legnagyobb német író új könyve eddigi össz munkásságának koronája. A hatalmas könyv 400 oldalon, gyönyörű vászonkötésben 144 lej az Uj Kelet könyvsztályában az összeg és portóköltség (10 lej) beküldése mellett, vagy utánvétellel.

Az ipar és tudomány szakembereihöz: Minden magyar, német, francia, angol folyóirat és könyv megrendelhető és előfizethető. — Könyvek szállítása utánvétellel, folyóiratok előfizetése: Lepage-nál Cluj. A lapokat közvetlenül kapja a kiadódtól. Kérjen ingyen jegyzéket Lepage-tól, Cluj.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása, Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefon: 9-77.

Cenzurat

Nemzet

A nemzeti parasztaban a „Dreptateab képviselő a nemzeti egyik vezetője az alál cikket írta a nemzeti címen folytatott der ról:

„Az elmúlt napok vita tárgyává tette, amely nemcsak valót, hanem az egész szerettük volna, ha férfin, részletes tanu kedvezőbb légkörben mikor az nem lehet zavar eszköze.

Es nagyon örültün zeti munka“ kérdése demográfikus intenci A mindennapi élet vőnek az utjai pedig ok, hogy felhábori látjuk, hogy az álla problémáit politikai tik le.

Gega Oktavián kőcionalista. Tanu err ez a mult azt bizony lírai költője nem am ahogy látszani szere laki, bárki más, sok volna nálánál, hogy kérdést megvitasson csak bagatellizálni s

A nemzeti munka mint a kisebbségi pr lemák, nem pedig p és még kevésbé oly tyet bárki pártkom vagy a parlamenti k aknázhathat. Ebben zeti parasztpárt ele első politikai párt amely e kérdést telje rólág az állam érdek nézte.

Nem vettem volna ban, ha nem láttam nak“ elkepesztő seri thlicitálták román s ben, hazafisáiban, ritik a vitát természet az uccára, hogy meg, hogy népszava nacionalista érzelme

Az a forma, amelőt a nemzeti mun jelentették azt előz gekkel szembeni tü táat málviták és új kat okozának.

A nemzeti munka ható el az etnikai k jától. Ennek a két oldása, ha nem is az hogy legyen. Az egy Nem lehetséges, ho kai és vallási kérd ket valamilyen elb mig akkor, amikor a való alkalmazásuk sági életében való r más álláspontot fos

Sajnálatos, hogy tákban, sem a sajtó hogy négyvilliót te Ha a valóságot t okokból nem halla nak más lett volna lott meroldások is tek volna.

Nem kétséres, ha minden funkcióban lalában teikusan. Azt jelenti ez, hogy tiszteő és vallásu kezdünk és egyes ellen harcolunk s csak állami. Bámom séreink is vannak, lük szemben, mi szemben?

Gega Oktavián pesten is élt ahol politikai köröket Mindenestre nem merte volna a hír

